

ಚಂದಮಾಮು

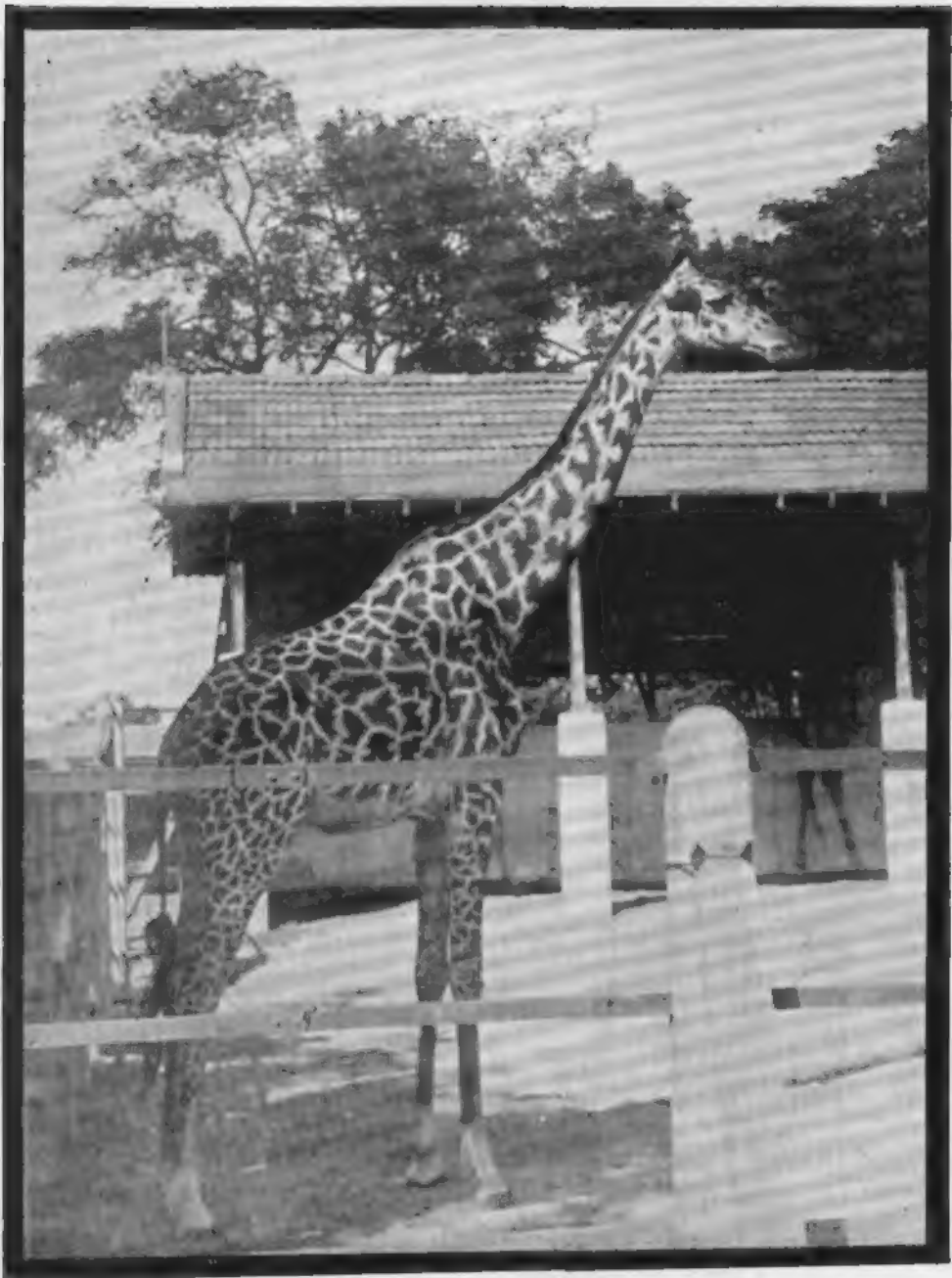
ಮುಕ್ತ ಕಥೆಯ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ

187 OCT. '50

6

U.S.

Chandamama, October '50

Photo by B. Ranganadham

“ఊహ! పను దరిణమ్మ? లూట ఆయ్యే?”

VILAYA PRODUCTIONS

ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ಭೋಕಕ್ಕೆ
ಪ್ರಿಯವಾದ ವಾತೆ !

1950-51

ತೆರೆಯ ಮೇಲೆ ಬರಲಿರುವ
ವಿಜಯಾರವರ
ಮಹೋತ್ಸವ ಚಿತ್ರ ರತ್ನಗಳು

ಪಾತಾಳ ಭೈರವಿ

ಚಂದ್ರಹಾರ

ಗೊಲ್ಲ ಕೃಷ್ಣ

ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ನೋಡು

ಛಾಯಾಚಿತ್ರ : ನಾಗರೇಡ್ಡಿ - ಚಕ್ರಪಾಣಿ

ದೀಪಾವಳಿಯ ಆ ಕರ್ಷಣೆ

★

ಮಾಮೂಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪುಟಗಳು, ಅನೇಕ ಸುಂದರ ರೇಖಾಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ತ್ರಿವರ್ಣ ಚಿತ್ರಗಳು, ಆಕರ್ಷಕ ಕಥೆಗಳು ಮನೋಹರ ಪದ್ಯಗಳು, ಮನರಂಜಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಅಂದವಾದ ರಂಗೋಲಿಗಳು ಇವೆಲ್ಲವುಗಳೊಂದಿಗೆ

↓

ಹಿಂದಿ ಚಂದಮಾಮ
ದೀಪಾವಳಿ (ನವಂಬರು) ಸಂಚಿಕೆ

↑

ಹೊರಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟಲ್ಲಾ ತುಂಬಿದ್ದರೂ, ಸಂಚಿಕೆಯ ಬೆಲೆ ಮಾಮೂಲು 6 ಆಣೆಗಳೇ.

★

ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದಿದ್ದರೆ ಈ ಉತ್ತಮ ಸಂಚಿಕೆ ದೊರಕದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಗಳಾಗಿ ಈಗಲೇ ನಿಮ್ಮ ಊರಿನ ಎಜೆಂಟರಿಗೆ ಮುಂದಾಗಿ ಹೇಳಿಸಿ.

ಚಂದಮಾಮ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್

P. B. 1686 :: MADRAS - 1

ದೋಂಗರೇ ಬಾಲಾಮೃತ

■

ಇದು ಮೊರಗಿ ಕಡ್ಡಿಯಂತಾದ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನೂ ಬಲವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಹಲ್ಲುಗಳು ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಬೀಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾಚಕರು ಗಮನಿಸಿ

ನವಂಬರು ಡಿಸಂಬರಿನ ಕನ್ನಡ ಚಂದಮಾಮದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಮನರಂಜಕ ಕತೆ ಕವನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತೆ. ಅನೇಕ ಆಕರ್ಷಕ ವಿಷಯಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಪ್ರತಿಗಳು ಸಿಕ್ಕದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು, ನಿಮ್ಮ ಊರಿನ ಎಜೆಂಟರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಮುಂದೆಯೇ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ತಡ ಮಾಡಿದರೆ ವಿಷಾದ ಪಡಬೇಕಾದೀತು.

— ಚಂದಮಾಮ.

కందరిగాగి పుత్తకగళు

★

పెద్దనపురి	....	0-2-0
కత్తెయమేళ	....	0-2-0
కళిద కడలి	....	0-2-0
గిళియ	....	0-2-0
జందపు	....	0-2-0
జాణగుట్టి	....	0-2-0
హొట్టియమ్మ	....	0-2-0
నరిగళ తంత్రి	....	0-2-0
మడ్లమ్మన సంసారి	....	0-2-0
రేక్కినకృష్ణ	....	0-2-0
ఓతికాటిన తంగి	....	0-2-0
గాళియ దావళి	....	0-2-0
తిరువుమురువు	....	0-2-0
గుట్ట బ్రిగిడయ	....	0-2-0
కేంపుమోతీ జంపణ్ణ	....	0-2-0
మొలవరు కళ్ళరు	....	0-2-0
మంగ ఎందరి మంగ	....	0-2-0
కనకాంగియ వశీలి	....	0-2-0
బంగార కూడలిన రాక్షస	....	0-2-0
తక్క తుడిగి పుట్టి తమ్మ	....	0-4-0
కిడిగిడి కిట్టి	....	0-4-0
సేరిగి సవ్వాసేరు	....	0-2-0
ధృవన దోస్త	....	0-2-0
గుడగుడియ రజస్య	....	0-4-0
మక్కళ ఒడపు (ఁతురసహిత)	....	0-4-0

(అంతే మత్తు వి. పి. వేళ్ళ బేరీ)

గ రు. క్కే కడమే అక్షరమ్మ
వి. పి. మొలక కళిసువదిల్లు

స మా జ పు స్త కా ల య,
సుభాస్ బిడి :: ధారవాడ

సోలెలార్ పెన్స్

సోలెలార్ పెన్స్
గెట్ ఓకే

సోలెలార్ పెన్స్ వక్స్ తేనాలి

మిత్ర ఫార్మ్స్

మిత్ర ఫార్మ్స్ వక్స్ తేనాలి

FOR PLEASANT READING &
PROFITABLE ADVERTISING.

Chandamama Group

(HINDI, TELUGU, TAMIL & KANNADA)

EVERY MONTH ADORNS
92,500 HOMES

and

*Sneakts Ten Times the
Number of Readers
throughout India*

★

Group Page Rs. 350

★

Enquire :

P. O. BOX 1686, MADRAS-1

ಚಂದಮಾಮ

★

ನಾರ್ಥಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೪-೪-೦
ಎರಡು ವರ್ಷ ಚಂದಾ ರೂ. ೮-೦-೦

★

ಚಂದಾ, ಮತ್ತು ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ
ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ :

Circulation Manager :
CHANDAMAMA PUBLICATIONS,
P. B. 1686 MADRAS - 1

★

ಮನಿಯಾರ್ಡರ್ ಕಳಿಸುವವರು, ಹಣಕ್ಕೆ
ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ
ವ್ಯವಹರಿಸಿರಿ :

Manager :
CHANDAMAMA PUBLICATIONS,
37, Acharappan St., G. T. Madras - 1

★

ಲೇಖನ ಕಳಿಸಲು, ಅಥವಾ ಇತರ ಸಂ-
ಪಾದಕೀಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ
ಬರೆಯಿರಿ :

Editor : Kannada Chandamama,
CHANDAMAMA PUBLICATIONS,
P. B. 1686 : MADRAS - 1

★

ಸೂಚನೆ:—ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ
ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದರೆ ಜಾಗೃತೆ ತಲಪುತ್ತದೆ.

బి.బి.
బి.జి.న.
బా.సి.య.

భ మ భ మి సు వు దు.

NCX-7 RM

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

జీవామృతం

ఆయుర్వేద ప్రసారాధ్యక్షుడు

ఆరోగ్యకే
బలవృద్ధిగే

పురోక్షవపు
చికిత్స
1898 - 1948

ఆయుర్వేదాశ్రమం, ఎమిటీడ్. మద్రాసు 17.

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ವಿಷಯಗಳು	ಪುಟ	ವಿಷಯಗಳು	ಪುಟ
ಜನ್ಮಭೂಮಿ	 5	ವಿಷ್ಣು ಮಾಯೆ	 29
ನಂದನೆ	 6	ವಿಚಿತ್ರ ಮರ	 33
ಬಾಪೂಜಿ ಬಾಲ್ಯ	 7	ಗಣಪತಿ ವಾಹನ	 39
ಮೂವರು ಚಿತ್ರಗಾರರು	 8	ಎಕೆ ಗೊತ್ತೆ ?	 43
ಮೋಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಫಲ	 9	ಹುಲಿಯೂ ನರಿಯೂ	 46
ಅವಳಿಮಕ್ಕಳ ಕಥೆ	 13	ಜಡೆ ಹಾಡು	 47
ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು	 21	ಇಂದ್ರಜಾಲ	 50
ಸಂಧ್ಯಾದೇವಿ	 24	ಗಾಡೆಗಳು	 54

ಇವಲ್ಲದೆ ಹಿಗಟು, ನಗೆ ಹನಿ, ಚುಟಕ, ರಂಗೋಲಿ
ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನೂ ಇವೆ.

... ಧಾರವಾಡದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹಿಂದೀ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತಿಗಳಾದ ...

ಗುರುನಾಥ ಜೋಶಿ ಅವರ

೭೦೦ ಪುಟ] ೨೭೦೦೦ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಶಬ್ದ ಸಂಗ್ರಹ [ಬೆಲೆ ೫ ರೂ.

ಹಿಂದೀ-ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಕೋಶ ಹಿಂದಿ-कन्नड शब्दकोश

ಶಬ್ದಸಂಗ್ರಹದ ಹೊರತಾಗಿ, ಪಡೆನುಡಿಗಳನ್ನೂ, ಗಾದೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ, ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಶಬ್ದಾವಳಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ

ವಿದ್ಯಾ ವಾಚಸ್ಪತಿ, ವರ್ಧಮಾನ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಇವರಿಂದ ವಿರಚಿತ

ಪುಟ] ೭೦೦] ಹಿಂದೀ-ಕನ್ನಡ ಸ್ವಯಂ ಶಿಕ್ಷಕ [ಬೆಲೆ ೨-೦-೦

ಹಿಂದೀ ಕಲಿಯುವ ಸರ್ವರಿಗೂ, ಎರಡೂ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಕಾಶಕ :

ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ - ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಹುಮಾನ

ಉಮಾ ಗೋಲ್ಡ್ ಕವರಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಉಮಾ ಮಹಲ್ :: ಮಚಲೀಪಟ್ಟಣ

ಉಮಾ ಗೋಲ್ಡ್ ಕವರಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್ಸ್ ಅಪ್ಪಟ ಬಂಗಾರದ ರೇಕನ್ನು ಲೋಹದ ಮೇಲೆ ಅಂಟಿಸಿ (Gold Sheet Welding on Metal) ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲವೆಂದು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ರೂ. 500 ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ತಯಾರಿಸಿ ಕಳಿಸುವ ಪ್ರತಿ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಕಿಂಗಿನ ಮೇಲೆ "ಉಮಾ" ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಅಕ್ಷರದ ಗುರುತನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯುಂಟು.

ಇದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಉಮಾ ಅಭರಣಗಳನ್ನು ಮಹಾ ದ್ರಾವಕದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು 5 ನಿಮಿಷದಲ್ಲೇ ಬಂಗಾರದ ರೇಕು ಲೋಹದಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ನಮಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. 800 ಡಿಸೈನುಗಳುಳ್ಳ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ದರಕ್ಕೆ 25% ಅಧಿಕ ಬೆಲೆಯಾಗುತ್ತಿ. N. B.- ವಸ್ತುಗಳ ವಿ. ಪಿ. ಪಾರ್ಸಲು ಛಾರ್ಜ್ ರೂ. 0-15-0

Tel. : "UMA", Masulipatam.

ಮುಖಚಿತ್ರ

ಕುವಲಯಪೀಡವೆಂಬ ಮದದಾನೆಯನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದಮೇಲೆ ಕೃಷ್ಣ ಬಲರಾಮರು ದ್ವಾರವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ವಿನೋದಗಳನ್ನು ನೋಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ದೂರದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪನು ದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿ ತಿದ್ದುದೂ, ಅವನೆದುರಿಗೆ ಮಲ್ಲಯುದ್ಧ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಜಟ್ಟಿಗಳು ಸಜ್ಜಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದೂ ನೋಡಿದರು. ಮುಷ್ಠಿಕಚಾಣೂರಾದಿ ವೀರಮಲ್ಲರ ಯುದ್ಧ ನೋಡಲು ಜನರು ಸುತ್ತಲೂ ಗಿಜಗಿಜನೆ ತುಂಬಿದ್ದರು. ಕೃಷ್ಣ ಬಲರಾಮರನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಆನಂದೋತ್ಸಾಹದ ಕೋಲಾಹಲ ವೆದ್ದಿತು.

ಆ ನೇಳೆಗೆ ಮಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯನಾದ ಮುಷ್ಠಿಕನೆಂಬುವನು ಕೃಷ್ಣನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು “ಎಲೈ! ಕೃಷ್ಣಾ! ಬಲರಾಮಾ! ನೀವಿಬ್ಬರೂ ನೋಡಲು ಬಾಲಕರಂತಿದ್ದರೂ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯಂತೆ ರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕುವಲಯಪೀಡವನ್ನು ಕೊಂದಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾರು ತಾನೇ ವೀರರೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ? ನಿಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವತಃ ನಮ್ಮ ಕಂಸ ಮಹಾರಾಜನು ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವನು. ಬನ್ನಿ! ನಿಮಗಾಗಿಯೇ ನಾವು ಕಾದಿದ್ದವು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಮಲ್ಲಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು, ಬನ್ನಿ” ಎಂದು ಬಿಡದೆ ಬಲವಂತದಿಂದ ರಂಗಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು.

‘ಸಾಹ! ಇಂತಹ ಸುಕುಮಾರರಾದ ಬಾಲಕರಿಗೂ ಆ ಯಮದೂತರಂತಹ ಕೊಬ್ಬಿದ ಜಟ್ಟಿಗಳಿಗೂ ಸಮವೇ? ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯ ನೋಡಲು ನಾವು ಬಂದೆವೇ? ಛೇ! ಬಾಲಕರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಇದು ದುಷ್ಟ ಕಂಸನ ವಿರ್ಪಾಡಿದಬೇಕು’ ಎಂದು ಜನರಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನವೆದ್ದಿತು. ಆದರೇನು? ಕಂಸನ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕಾಯಿತು.

ಬಲರಾಮನೊಡನೆ ಮುಷ್ಠಿಕನೂ ಕೃಷ್ಣನೊಡನೆ ಚಾಣೂರನೆಂಬ ಬಲಾಢ್ಯನೂ ಕೈಕಲೆತು ಹೋರಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಕಂಸನು ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ನೆರೆದ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಕಂಡು ಮೊದಲು ತಾತ್ಪಾರವಾಗಿದ್ದರೂ, ಒಡನೆಯೇ ಅದು ಕುತೂಹಲವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಕೃಷ್ಣ ಬಲರಾಮರು ನೋಡಲು ಸಣ್ಣ ಬಾಲಕರಂತೆ ಇದ್ದರೂ ವೀರ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿನಾನುಷ್ಠರಾಗಿ ಕಂಡರು.

ಬಹಳಕಾಲದವರೆಗೆ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಮುಷ್ಠಿಯಿಂದ ತಿವಿಯುತ್ತಾ ಗುದ್ದುತ್ತಾ, ಎತ್ತಿ ಹಾಕುತ್ತಾ ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾ ರೋಮಾಂಚನ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಕಾದಾಡಿದರು. ಕೃಷ್ಣ ಬಲರಾಮರ ಒಂದೊಂದು ವಿಟಗೂ ಚಾಣೂರಮುಷ್ಠಿಕರು ‘ಅಮ್ಮಾ’ ಎಂದು ತತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಗರುಡನು ಸರ್ಪವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಕೃಷ್ಣನು ಚಾಣೂರನನ್ನು ಹೆಣ್ಣಾತ್ರನೆ ಹಿಡಿದೆತ್ತಿ ಗಿರಗಿರನೆ ತಿರುಗಿಸಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಲು, ಆತನ ದೇಹವು ಜರ್ಘರಿತವಾಗಿ ರಕ್ತ ಕಾರುಕ್ತಾ ಸತ್ತುಬಿದ್ದನು. ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಷ್ಠಿಕನ ಗತಿಯೂ ಅದುವನ್ನು ಕಂಡು ಕೂಟ, ಶಲ, ತೋಸಲಕರೆಂಬ ಇತರ ಮಲ್ಲರು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಇವರಮೇಲೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದರು. ಆದರೇನು? ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಯಮಲೋಕ ಸೇರಿದರು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಉಳಿದ ಜಟ್ಟಿಗಳು ತಲೆ ತಬ್ಬಿಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲೋ ಮರೆಯಾದರು.

ಜನಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ವಿಜಯ ಘೋಷವೆದ್ದಿತು.

ಚಂದಮಾಮ

ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆಯ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ

ಜನ್ಮಭೂಮಿ

ಅವಳ ಐಸಿರಿಗೆಲ್ಲ ಮೇಲು ಮಿಗಿಲಿಲ್ಲ ;
ಈ ಸೊಬಗೋ ಬೇರಾವ ನಾಡೊಳಗು ಇಲ್ಲ.
ಮೇಲು ಮೇಲೆಲ್ಲರಿಗು ದಿದಾಡ್ಯದಿಲ್ಲ ;
ಬಾ! ನೋಡು ಬಾ! ನನ್ನ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯನು !

ಅವಳ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಧೀರರನ್ನಿಲ್ಲ ;   ಅಹಿತ ಅವಕಾರಗಳ ಅರಿಯಳಿವಳೆಂದೂ !
ಅವಳ ಒಲ ಮೆಯ ಚಿಲುಮೆ ಆರುವಂತಿಲ್ಲ.   ಸೇತನಲಿ ಸುಖವಿಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಬಾಳೆಂದು
ಧೀರ ಉದಾತ್ತರೇ ಮಕ್ಕಳಿವರೆಲ್ಲ   ಸುಖಶಾಂತಿ ಸೌಹಾರ್ದ ಒಯಸುತಿಹಳೆಂದೂ
ಬಾ! ನೋಡು ಬಾ! ನನ್ನ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯನು   ಬಾ! ನೋಡು ಬಾ! ನನ್ನ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯನು !

ಸಹನೆ ಸದ್ಗುಣವವಳ ಕಾಮಾಡುತಿರಲು
ಪ್ರೇಮ ಸೌಹಾರ್ದಗಳೆ ಕೋಟಿಯಾಗಿರಲು
ಯಾವ ವೈರಿಯ ಕಾಟ ಕೇಡ ಬಯಸಿತು !
ಬಾ! ನೋಡು ಬಾ! ನನ್ನ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯನು.

[ಕಲಾಕುಮಾರ]

ಸಂಪುಟ ೫
ಸಂಚಿಕೆ ೪

ಅಕ್ಟೋಬರು
೧೯೫೦

ವಂದನೆ

ಗಾಂಧೀ ತಾತನೆ ಬಾಗುವೆ ನಿನಗೆ,
ಸತ್ಯ ಅಹಿಂಸೆಯ ಗುರುವರಗೆ.
ಭಾರತ ನಾಡಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ, ತಂದೆ
ಬಾವುಗೆ ವಂದನೆ ಬಾಲಕರಿಂದ.
ನಿಧಿತ ಜನರನು ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಹಿಂದೇ-
ತನವನು ಸಾರುತ, ನಡೆಯುತ ಮುಂದೆ ;
ಪ್ರಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನೇಳೆದೇ ತಂದೆ
ಭಾರತ ಭೂಮಿಯ ಭಾಗ್ಯದ ತಂದೆ.

['ಸವಾರಾಮ' ಮಂಗಳಾರ್ಥ]

ಗಾಂಧಿಯ ಗುಣಗಳ ಹಾಡುವೆವು
ಗಾಂಧಿಯ ತೆರದಲಿ ನಡೆಯುವೆವು
ಸತ್ಯಾಹಿಂಸಾ ಪ್ರತಿಪದಿಸಿ
ಕಷ್ಟ ಪರಂಪರೆಗಳ ಸಹಿಸಿ
ದೀನರ ಸೇವೆಯ ತಾ ವಹಿಸಿ
ಚರಬದಿ ನೂಲಿನು ತೆಗೆಯುವೆವು !
ಗಾಂಧಿಯ ಗುಣಗಳ ಹಾಡುವೆವು !!
ಗೀತೆಯ ತತ್ವವ ತಾ ತಿಳಿದು
ಮಾತೆಯ ಬಂಧನ ತೆಗೆದೊಗೆದು
ಹರಿಜನರೇಳಿಗೆಯನು ಬಗೆದು
ದೇಶದ ಹಿತವನು ಬಯಸುವೆವು !
ಗಾಂಧಿಯ ಗುಣಗಳ ಹಾಡುವೆವು !!
ಹಿಂದು ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಒಂದೆಂದು
ಚಂದವ ಬಾಳುವೆ ನಮಗೆಂದು
ಹಿಂದೂದೇಶವು ಮುಂದೆಂದು
ತಿಳಿಯುತ ಕೀರ್ತಿಯ ಗಳಿಸುವೆವು !
ಗಾಂಧಿಯ ಗುಣಗಳ ಹಾಡುವೆವು !!

—ಅಮ್ಮಂಬಳ ಅನಂತಯ್ಯ ನಾವಡ

ಆಟ ಆಡುವ

ಕೈಯ ಕೈಯ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು
ಎಲ್ಲರೊಲವ ಗಣಿಸಿಕೊಂಡು
ಹೊಸತು ಆಟ ಆಡುವ
ಧೃಢಧಿಮ್ಮಿ ಕುಣಿಯುವ
ಹೊಸತು ಹುರ.ಪಿನಿಂದ ಬನ್ನಿ
ಎಲ್ಲರನ್ನು ಕರೆದು ತನ್ನಿ
ಆಟ ಆಡಿ ಓಡುವ
ಓದಿ ಆಟ ಆಡುವ

ಗಾಂಧಿ ದೇವ ಹೇಳಿದಂತೆ
ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮೆರೆಯುವಂತೆ
ಹೊಸತು ಆಟ ಆಡುವ
ಆಟ ಆಡಿ ಗೆಲ್ಲುವ.

ನಾಳೆ ನಾನೆ ಆಳಬೇಕು
ನಮ್ಮ ನಾಡು ಮೆರೆಯಬೇಕು
ಎಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಬನ್ನಿರಿ
ನಗೆಯ ತೋರಿ ಬನ್ನಿರಿ.

ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸವನ್ನು
ನಾವೆ ಗೈವ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು
ಕಲಿಸುವಾಟಿ ಆಡುವ
ಹರುಷದಿಂದ ಕುಣಿಯುವ

ತಾಳೆ ಹಾಕಿ ಕುಣಿದು ಬನ್ನಿ
ಗಾಂಧಿ ದೇವ ಗುರ.ವು ಎನ್ನಿ
ವೀರರಂತೆ ನಡೆಯುವ
ಜಯದ ಭೇರಿ ಹೊಡೆಯುವ

ಹೆಜ್ಜೆಯಿತ್ತಿ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ
ನಮ್ಮ ವೀರ ಧೃಜದ ಮುಂದೆ
ಆಟ ಆಡಿ ಬನ್ನಿರಿ
ಕೂಟ ಕೂಡಿ ಬನ್ನಿರಿ

—ರಾ. ವೆ. ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ

★ ಬಾಪೂಜಿಯ ಬಾಲ್ಯ ★ ★ ಕೆಲ ಸವಿ ನೆನಪುಗಳು ★

★ ಅಶೀರ್ವಾದ ಫಲ ★

ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಒಮ್ಮೆ ಶ್ರವಣಕುಮಾರನ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಿದರು. ಕುರುಡರಾದ ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶ್ರವಣ ಕುಮಾರನ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ನೋಡಿದರು. ಆ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವನು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಗಾಂಧೀಯವರು ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲೇ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಗನ ಸೇವೆಯಿಂದ ತೃಪ್ತರಾಗಿ "ಮಹಾತ್ಮ"ನಾಗೆಂದು ಹರಸಿದರು. ಅವರ ಮಾತಿನಂತೆಯೇ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಮಹಾತ್ಮರಾದರು. ಲೋಕಪೂಜ್ಯರಾದರು.

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಚಿಕ್ಕವರಿರುವಾಗ ಒಮ್ಮೆ "ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ" ನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಂತೆ ತಾನೂ ಕೂಡ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳುವನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಎಂತಹ ಕಠಿಣ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಾದರೂ ಅವರು ಆಮೇಲೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸತ್ಯದ ಬಲದಿಂದಲೇ ಅವರು ಸತ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿರವೂ ಅದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನಮಗೆ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು.

★ ರಾಮನಾಮ ಮಹಿಮೆ ★

ರಾಮನಾಮವು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಜೀವನ ಮಂತ್ರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲೇ ಅವರು ರಾಮನಾಮದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಮೊದಲು ಅವರಿಗೆ ಭೂತ ಪ್ರೇತಗಳ ಭಯವು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಜಗಲಿಯಿಂದ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಅವರು ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವರ ತಾಯಿಯು ರಾಮನಾಮವನ್ನು ಜಪಿಸುವುದರಿಂದ ಭೂತಗಳು ಓಡಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಗಾಂಧೀಯವರು ರಾಮನಾಮವನ್ನು ಜಪಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಮನಾಮದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಚಲವಾದ ವಿಶ್ವಾಸವಿತ್ತು. ಆ ವಿಶ್ವಾಸದ ಬಲದಿಂದಲೇ ಅವರು ಯಾವ ಕಷ್ಟಕ್ಕೂ ಹೆದರದೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯ ಮಹಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಗಳಾದರು !

—ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಅನಂತಯ್ಯ ಸಾವಡ

ಮೂವರು ಚಿತ್ರಗಾರರು

★ 'ನನ್ನ ಮನೆ' ★

(ಎನ್ನುವವ ಕನ್ನಡ ಕುವರ)

ನನ್ನೀ ಹೊಸಮನೆ ಹೇಗಿರಬೇಕು?
ಕೆಂಪನೆ ಹೆಂಚನು ಹೊಚ್ಚಿರಬೇಕು.
ಅಂದದ ಕಿಟಕಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು.
ಚಂದದ ಚಕಮಕ ಗಾಜಿರಬೇಕು.
ಕದವೂ ಚಲುವು ಗಟ್ಟಿರಬೇಕು.
ಬಾಗಿಲಿಗೇಳು ಮೆಟ್ಟಲು ಬೇಕು.
ಮೇಜೆರಡೊಳಗಡೆ ಕರ್ಚಿಗಳಿಂಟು.
ಮಂಚವು ಮತ್ತೆನೆ ಗಾವಿಕವಾಟು.
ಒಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊಗೆಕಿಂಡಿ.
ಅಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲೂ ಬೆಳಕಿಂಡಿ.
ಅಟ್ಟಿಗಳೆರಡು ಗೋವುರ ತುದಿಗೆ.
ಹೂವಿನ ತೋಟವು ಎಡಬಲ ಬದಿಗೆ.
ಹಿತ್ತಿಲಕಡೆ ಬಾವಿಯ ಸಿಹಿನೀರು.
ಸುತ್ತಲು ರಂಜಿತ ತಳಿರೂ ಹಸುರೂ.
ಗೋವುರ ತುದಿಗೆ ನಲಿವಪಟ
ಪಟಪಟ ಪಟಪಟ ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟ.
ಎರಲಿ,- ನನ್ನೀ ಕೀರ್ತಿ ಪಟ!
ಹಾರಲಿ,- ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಹಠ.
—ಕೆ ಮಹಮ್ಮದ್ ಕನ್ನಪ್ಪಡಿ, ಪೆರಡಾಲ.

ಹೊಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಚಿತ್ರಗಾರರು
ಆದರು. ಮೂವರೂ ಚಿತ್ರಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ
ನ್ನೊಬ್ಬರು ಮಾರಿಸುವಷ್ಟು ಮೇಧಾವಿಗಳು.

ಒಂದುದಿನ ಆ ಊರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ
ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನು ಬಂದನು. ಈ ಮೂವರ
ನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವರನ್ನು
ಕರೆದು ಒಂದು ವಸ್ತು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಉತ್ತಮ
ವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಬಹುಮಾನ
ಕೊಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದನು.

ಸರಿ, ಮೂವರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆ
ಗಳಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜಾಗಿ ಕುಳಿತರು. ಗೊತ್ತಾದ
ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ
ನಲ್ಲಿಗೆ ತಂದರು.

ಮೊದಲನೆಯವನು ವಿಧವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳುಳ್ಳ
ಹೂಗೊಂಚಲೊಂದನ್ನು ಆ ಕರ್ಷಕವಾಗಿ
ಚಿತ್ರಿಸಿದನು. ಅದು ಎಷ್ಟು ನೈಜವಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ
ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಒಂದು ದುಂಬಿಯು ಅದು
ನಿಜವಾದ ಹೂವೆಂದೇ ಭ್ರಮಿಸಿ ಜೇನು
ಕುಡಿಯಲು ಚಿತ್ರದಮೇಲೆ ಬಂದು ಕುಳಿತು
ಮೋಸ ಹೋಯಿತು.

ಎರಡನೆಯವನ ಚಿತ್ರವು ರಸಭರಿತ
ಹೆಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ ಬುಟ್ಟಿಯದು. ಅದು ಎಷ್ಟು
ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ
ಒಂದು ಗಿಳಿಯು ಹಾರಿ ಬಂದು ಅದು ನಿಜ
ವಾದ ಹಣ್ಣು ಎಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ಕಚ್ಚಲು ಹೋಯಿ
ತು. ಅದೂ ಮೋಸಹೋಯಿತು.

ಇವೆರಡನ್ನೂ ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ
ಗೊಂಡ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನು ಮೂರನೆಯವನ
ಚಿತ್ರವನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು ಆ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ತೆರೆ
ಹಾಕಿದ್ದಂತೆ ಇದ್ದಿತು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನು
ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಚಿತ್ರದ ಬಳಿ ಸೇರಿ ಒಳ
ಗೇನಿರುವುದೋ ಎಂದು ತೆರೆ ಎತ್ತಲು ಹೋ

ದನು. ಆದರೆ ಈ ಸಲ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನೇ
ಮೋಸಹೋದನು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅದು ನೈಜ
ವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದ ತೆರೆಯ ಚಿತ್ರವೇ ಆಗಿತ್ತು.
ಹೀಗೆ ತೆರೆ ಎತ್ತಲಾದೀತು?

ಚಿತ್ರಗಾರನ ಚಾತುರ್ಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಾ
ಧೀಶನು ಅಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ತಲೆದೂಗಿ "ಭಲೆ!
ಭಲೆ! ಈ ಮೂರನೆಯ ಚಿತ್ರ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ
ಮನುಷ್ಯನನ್ನೇ ಭ್ರಮೆ ಗೊಳಿಸಿದೆ. ಅದುದ
ರಿಂದ ಇದೇ ನನ್ನ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಗೆದ್ದಿದೆ"
ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿ ಬಹುಮಾನವತ್ತನು.

ಮೋಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಫಲ

ಸೆರಗೂರು ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಅಂತ ಒಬ್ಬ ಕೋಮಟ, ಒಂದು ಸಂತೆ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಎಂಟು ಗಂಟೆಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಜಗುಲಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಲಬೋ ಲಬೋ ಎಂದು ಬಾಯಿ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರಲಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಶಾಸ್ತ್ರೀ ಭೋಗ ಶಾಮಣ್ಣನವರು "ಎನು ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಏಕೆ ಅಳುತ್ತಿರುವೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಸಿಟ್ಟು "ಇನ್ನೇನು ಆಗಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ? ವಾರವೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಬಂದ ಚಿಲ್ಲರೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ, ನೂರು ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಚಿಲ್ಲರೆಯಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೂರು ಕಾಸಿನಂತೆ ಕಮಿಷ್ನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ. ಫಳ ಫಳ ಮೆರೆಯುವ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿದೆ. ಎನಿಮಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಮಿಷ್ನ್ ಹಣ ರೂಪಾಯಿ ಒಂಬತ್ತಾನೆಯಿಂದ ಈರುಳ್ಳಿ, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ, ಮೆಣಸಿನ

ಕಾಯಿ ಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಮೂಟೆ ಕಟ್ಟಿದೆ. ಇತ್ತಕಡೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಎರಡತ್ತಿನ ಗಾಡಿಯೊಂದು ಪಾಲಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಕಂಡು, ಗಾಡಿಯವನೊಂದಿಗೆ ಗೆಳತನಮಾಡಿ ಮೂಟೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಗಾಡಿ ಹತ್ತಿದೆ. ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತೂಕಡಿಕೆ ಬಂದಿತು. ಮನೆ ಸೇರಿದಮೇಲೆ ಗಾಡಿಯಿಂದ ಒಂದೊಂದೇ ಮೂಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು, ಜಗುಲಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದೆ. ಸಾಮಾನಿನ ಚೀಲಗಳು ನಾಲ್ಕೂ ಇವೆ. ಆದರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಚೀಲ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆ ಹಾಳಾದ ಗಾಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಕಿದ್ದ ತಡಿಕೆಯೆಲ್ಲಾ ತೂತುಗಳು!" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಗೊಕ್ಕೋ ಅಂತ ಅತ್ತ.

ಶಾಮಣ್ಣ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ "ಪಾಪ! ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರಂಧ್ರದಿಂದ ಮೂಟೆ ಜಾರಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಬಿಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡು. 'ನನ್ನ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಚೀಲ ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಹತ್ತು

ರೂಪಾಯಿ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ತಮಟೆಯವನಿಂದ ಡಂಗುರ ಹೊಡೆಸು. ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ, ನಿನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ ಹೇಗಿರುವುದೋ ನೋಡೋಣ" ಎಂದರು.

ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ "ಹತ್ತಲ್ಲ, ಇಪ್ಪತ್ತೆಂದು ಕೊಡೆಂದರೂ ಕೊಡ್ತೇನೆ. ಏನತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡೂ ಅಂದರೂ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಚೀಲ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು" ಎಂದ. "ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡ್ತೇನೆ ಅಂತ ಹೇಳಯ್ಯಾ, ಸಾಕು. ಅದರವೇಲೆ ನಿನಗೆ ಎಷ್ಟು ತೋಚುತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಡು ಬೇಕಾದರೆ" ಎಂದರು ಶಾಮಣ್ಣ.

ಮಾರನೆಯದಿನ ಬೆಳಗಾದ ಕೂಡಲೇ ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಆ ಸಂತೆಗೆ ಜನ ಬಂದು ಸೇರುವರೋ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳ

ಜಿಲ್ಲಾ ಸೆಟ್ಟಿ ತನ್ನ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಚೀಲ ವನ್ನು ಕುರಿತು ಡಂಗುರ ಹಾಕಿಸಿದ.

ಹರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜಗುಲಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಜನಿವಾರ ನೂಲುಕ್ಕಿನ ಸುಬ್ಬಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಆ ಡಂಗುರ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ "ಲೇ, ನಿನ್ನ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಣದ ಚೀಲ ಸರಗೂರಿನ ಕೋಮಟಿಯ ದಂತೆ. ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುವ ನಂತೆ. ಎಲ್ಲಿ, ಆ ಚೀಲ ಹೀಗೆ ಕೊಡು? ಈಗಲೇ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಬರ್ತೀನಿ" ಎಂದರು.

"ಎನೂ? ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಗಂಟನ್ನು ಕೈ ಯಾರ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಬರುವಿರಾ? ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆಯೇ ಈ ವಿಚಿತ್ರವನ್ನು!" ಎಂದಳು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಹೆಂಡತಿ ವೆಂಕಮ್ಮ.

"ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಡ್ತೇವೆಯೇನೇ? ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡ್ತೇನೆಂದಿದ್ದಾ ನಲ್ಲೇ" ಎಂದರು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು.

"ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಗಮ್ಮನೆ ಇದ್ದುಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಚೀಲದಲ್ಲಿರುವ ಹಣವೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮದೇತಾನೇ! ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೆಚ್ಚೋ? ಒಂದು ಚೀಲ ಹಣ ಹೆಚ್ಚೋ?" ಎಂದಳು ವೆಂಕಮ್ಮ.

"ಒಡನೆ ಯಾರದೋ ತಿಳಿದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಳ್ಳತನ ವಾಗುವುದು. ಅದರೂ ಜೀರಿಯವರ ಹಣ ನಮಗೆ ಏಕೆ? ತಾ, ಇಲ್ಲಿ ತಾ, ಆ ಚೀಲ. ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಬಂದುಬಿಡ್ತೇನೆ"

ಚಂದಮಾಮ

“ಇದೋ, ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ” ಎಂದು ವೆಂಕಮ್ಮ ಕೋಪದಿಂದ ಚೀಲವನ್ನು ತಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಎಸೆದಳು.

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಆ ಚೀಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಗೂರು ಸೇರಿದರು. “ಸಾಹುಕಾರ್ತೇ, ಇದೇ ಊರಲ್ಲಿ ಗೋಪೀನಾಥರಾಯರ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆ. ಲಗುಬಗನೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಚೀಲ ನನ್ನ ಕಾಲಿಗೆ ತಗಲಿ ನಾನು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದೆ. ಎಸೆದು ಅಂತ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗಂಟಿನ ಹಾಗೇ ಕಾಣಿಸಿತು. ಆ ಹಣವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹಿಪ್ಪಿಸಿ, ಬಹುಮಾನ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬಂದೆ” ಎಂದರು.

ಅವ್ವಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಚೀಲ ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಪರಮಾನಂದಭರಿತನಾದ. ಚೀಲದ ಬಾಯಿ ಬಿಚ್ಚಿ, ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿದ. ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಆ ಹಣ ದಿಂದ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದೊಂದೇ ಬಾಕಿ. ಆದರೆ ಸೆಟ್ಟಿಗೆ ಆ ಚೀಲ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲು ಮನ ಒಡಂಬಡಲಿಲ್ಲ!

“ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೇ, ಈ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ನೂರ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಿರಬೇಕು. ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ನೂರು ಮಾತ್ರವಿದೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತಿದೆಯಲ್ಲಾ” ಎಂದ.

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನಿಶ್ಚೇ ಸ್ಥಿತರಾದರು. ಸೆಟ್ಟಿ ಹೀಗೆ ಮೋಸಮಾಡುವ ನೆಂದು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮರುಮಾತನಾಡ ಲಾರದೆ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳುಮನೆ ದಾರಿ ಹಿಡಿದರು.

ಹೀಗೆ ನಿರಾಶೆಗೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೋಗು ತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಶಾನುಭಾಗ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಎದುರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರು. ನಡೆದ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅತನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಶಾಮಣ್ಣನವ ರಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂದಿತು. “ಮುನಸೀಫರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಫರ್ಯಾದು ಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಬಹುಮಾನದ ಹಣ ಅಲ್ಲೇ ನಿಮಗೆ ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡ್ತಾರೆ. ಎಂತಹ ಮೋಸ! ಅನ್ಯಾಯ” ಎಂದು ಚಡಪಡಿಸಿದರು.

ಅಂತೆಯೇ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಮುನಿ ಸೀಫರಿಗೆ ಫಿರ್ಯಾದು ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಮುನಸೀಫರು ತುಂಬಾ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಸಂಗತಿ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಸೆಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬರಮಾಡಿದರು.

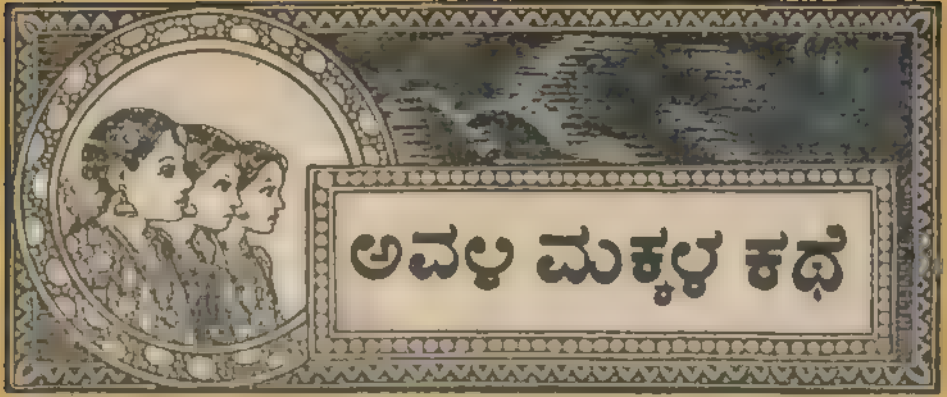
“ಅವ್ವಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿರೇ, ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ವಾಗ್ಧಾನದಂತೆ ಹತ್ತರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿ” ಎಂದರು. ಕೋಮಟಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. “ನನ್ನ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ನೂರಾಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಿರಬೇಕು. ಈಗ ನೂರ. ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಮಿಕ್ಕ ಹತ್ತರೂಪಾಯಿ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ ಲಪಟಾಯಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ಬಹುಮಾನ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈತನಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಲಸ ಕಾಸನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹಳೇ ಪಟ್ಟಿನ್ನೇ ಹಿಡಿದ ಸೆಟ್ಟಿ.

ಆಗ ಮುನಸೀಫರು “ಸೆಟ್ಟಿ, ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕಟ್ಟು ಕೂಡ ಬಿಚ್ಚದೆ ತಂದ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರನೇ ಇದೆಯೆಂದು ತಾನೇ ಹೇಳಿದೆ” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. “ಹೌದು, ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ. ಆತನ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆಯೇ ನಾನೇ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿದೆ”

ಎಂದ ಸೆಟ್ಟಿ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಶಾನುಭಾಗ ರೊಂದಿಗೆ ಮುನಸೀಫರು “ಶಾಮಣ್ಣ ನವರೇ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಪ್ರಮಾಣಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇಬ್ಬರ ಮಾತೂ ನಂಬಲೇ ಬೇಕು. ಸೆಟ್ಟಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ನೂರಾಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಿರುವ ಚೀಲ ಸುಬ್ಬಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿನ ಚೀಲ. ಇದರಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಸೆಟ್ಟಿ ಕಳೆದು ಕೊಂಡ ಚೀಲವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.... ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೇ, ಈ ಚೀಲ ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ನೂರು ರೂಪಾಯಿನ ಚೀಲ ಕಳೆದು ಕೊಳೆಯತೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಬಂದರೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುವಿರಂತೆ. ಅವ್ವಯ್ಯ ಸೆಟ್ಟಿ ಹೋಗು.... ನೀನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡ ನೂರಾಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿನ ಚೀಲ ಯಾರಾದರೂ, ಎಂದಾದರೂ ತಂದು ಕೊಡದೆ ಇರುತ್ತಾರೆಯೇ ನೋಡುವಾ....” ಎಂದು ತೀರ್ಪಿತ್ತು, ಕಛೇರಿಯಿಂದ ಎದ್ದು ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಸೆಟ್ಟಿ ಪೆಚ್ಚು ಮೋರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೋದ.

3

ಭೂಗೃಹದಲ್ಲೆ ತನ್ನ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಟ್ಟೆಟ್ಟು, ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮನೆಯ
ವಾಗಿ ಕೂಡಿದ ರಾಜನು, ಪರಾತ್ತನೆ ಗೋಕೂ ಎಂಬ ಅಳುತ್ತಾ ಅರಮನೆ ಸೇರು
ವುದೂ, ಅದನ್ನು ಕಂಡು ರಾಣಿ ಬಂಡ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಬಾಳೆ ಮರದಂತೆ ಕುಸಿದು
ಬೀಳುವುದೂ ನೀವು ಹಿಂದಿನ ಸಾರಿ ಓದಿದಿರಿ. ಮುಂದೇ ನಾಯಕಿ ದಂ.

ಸುತ್ತಲೂ ನೆರೆದಿದ್ದ ಪರಿಚಾರಕರೂ, ದಾಸಿ
ಜನರೂ ರಾಜನನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸು
ತ್ತಿದ್ದರು. ಮೂರ್ಛೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ರಾಣಿಗೆ ಉಪ
ಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ
ವರೆವಿಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಯಾರ
ಮುಖದಲ್ಲೂ ಕಳೆಯಾಗಲೀ ಕಾಂತಿ
ಯಾಗಲೀ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆಸ್ಥಾನ
ವೈದ್ಯನು ಬಂದು ರಾಣಿಗೆ ಔಷಧವನ್ನು
ಕೊಟ್ಟನು. ಆಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯಕ್ಕೆ
ರಾಣಿಗೆ ಸ್ವೃತಿ ಬಂತು. ಆಗ ರಾಜನ ಮನ
ಹಿಂದು ಸ್ವಿಮಿತಕ್ಕೆ ಬಂತು. ನಂತರ ವೈದ್ಯನು
ರಾಜನನ್ನು ವಿಷಯವೇನೆಂದು ಕೇಳಲು ಆತ
ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು.

“ನದ್ವತಿಯಂತೆ ದಾಸಿಯೊಂದಿಗೆ
ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು
ನಮ್ಮ ತೋಟದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಲು ಹೋದೆ.
ಈ ಸಾಲ್ವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು
ಎಷ್ಟೋ ಗಂಡಾಂತರಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿ
ಜೀವಿಸಿದ್ದು. ವುದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರ ಕಂಡವನಾದ್ದ
ರಿಂದ ಸದಾ ಜಾಗರೂಕತೆ ವಹಿಸಿರ
ಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಯಿತು. ಮಕ್ಕಳು
ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲಾ
ಅವರ ಕೂಡ ನಾನೂ ಒಂದು ನೂರು ಸೈನಿಕ
ರನ್ನು ಸಂಗಡವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕಾಗು
ತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಂದೂ ಸಹ ತೋಟದ
ಸುತ್ತಲೂ ನೂರು ಪನ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಕಾನಲು

ಚಂದಮಾಮ

ಇಟ್ಟು ಅವರ ಮುಖ್ಯ ನಾನೂ ದಾಸಿಯರೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾವಿರ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದವು. ಇವ್ವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸುಂಟರಗಾಳಿ ಬಂತು. ಆ ಸುಂಟರಗಾಳಿಗೆ ಆ ಗಾಢವಾದ ಧೂಳಿದ್ದು, ನಾವು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದೆವು. ಮತ್ತೆ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯುವಲ್ಲಿ ಮೂರು ರಣಹದ್ದುಗಳು ಹಾರಿ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಮಕ್ಕಳು ಮೂವರನ್ನೂ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹಾರುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣಿಸಿತು....." ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಮೂರ್ಛೆ ಹೋದಳು. ಪುನಃ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯರು ಉಪಚಾರ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ತುಸು ಹೊತ್ತಿಗೆ ರಾಣಿಗೆ ಸ್ಪೃತಿ ಬಂತು. ಆಗ ರಾಜ ತನ್ನ ಮಾತು ಮುಂದು

ವರಿಸಿದ. "ಇದೆಲ್ಲವೂ ಕ್ಷಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಆ ರಣಹದ್ದುಗಳು ಹಾರಿದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಾನೂ ನೂರು ಜನ ಸೈನಿಕರೂ, ದಾಸಿಯರೂ ಓಡಿದೆವು. ನಡೆದಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಪರಿವಾರ ಮಾತ್ರ ಶರವೇಗದಲ್ಲಿ ಆ ರಣಹದ್ದುಗಳು ಹಾರಿದ ದಿಕ್ಕಿನಕಡೆ ಓಡಿದರು. ಆದರೆ ತುಸು ಸಮಯಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಆ ರಣಹದ್ದುಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಂತೆ ಮಾಯವಾದುದರಿಂದ ನಿರಾಶರಾಗಿ ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲಾ ಬೆಚ್ಚುಮುಖ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ನಾನು ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಾದರೂ ಮುಂದಕ್ಕಿಡಲಾರದೆ ಹೋದೆ. ಇವ್ವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಅದ್ಭುತ ಏಜಿತ್ರ ನಡೆಯಿತು. ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಪರಿವಾರ ನೂರುಜನ ಸೈನಿಕರೂ, ಮೂವರು ದಾಸಿಯರೂ ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಬಂದು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಹಾಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಪುರ್ರನೆ ಆ ರಣಹದ್ದುಗಳು ಹಾರಿದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲೇ ಅವರೂ ಸಹ ಹಾರಿ ಹೋದರು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಂಡು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ವಿಹ್ವಲಗೊಂಡಿತು, 'ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕೋ ದೇವರು ನನ್ನನ್ನು ಇನ್ನೂ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಉಳಿಸಿರುವನೋ' ಎಂತ ಅನ್ನಿಸಿತು" ಎಂದು ಮಾತು ಮುಗಿಸಿ, ರಾಜನು ದುಃಖಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು.

ಆ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದ ಜೋತಿಷ್ಯನೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭಾವಿಸಿ ಬಂದನು. ಆತನನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ರಾಣಿ ಆತನ ಪಾದಗಳಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು "ನೀವು ಅಂದು ಅಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ನಾವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಶಕ್ತರಾದೆವು. ನನ್ನ ಚಿನ್ನಾರಿಗಳು ನನ್ನ ಎದುರಿಗಿಲ್ಲ ದಿದ್ದರೆ ಹೋಗಲಿ, ಮರೆಮಾಚದೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಬಿಡಿ. ಅವರು ಜೀವಂತರಾಗಿರುವರೋ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಸಿ. ಅದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಹೊರತು ನಾನು ಜೀವಿಸಲಾರೆ" ಎಂದು ಗೋಳಿದಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಜೋತಿಷ್ಯ ವಂದಿಸುತ್ತಾ ಸಾರಿ ಮಕ್ಕಳ ಜಾತಕಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ.

"ತಾಯಿ, ಚಾತುರೀಶ್ವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಗಂಡಾಂತರವೂ ಕಾಣಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಈ ಅಕಾಹುತ ಹೇಗೆ ಸಂಭವಿಸಿತೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲಿರುವರೋ ನಾನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಾರೆ ಆದರೆ ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೂವರೂ ಕ್ಷೇಮವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರ ಸಂಗಡ ಕಾವಲಿಗಾಗಿ ಹೊರಟ ಮೂರು ಜನ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯರೂ, ನೂರು ಜನ ಸೈನಿಕರೂ ಸಹ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವರು. ಈ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಂದೋ ಒಂದು ದಿನ

ಮಾವನು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಚಿಕ್ಕಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಹಾಕಿ ಆ ಸುದಿನಕ್ಕಾಗಿ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಾನು ಮತ್ತೇನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆವು? ತಾಯಿ ಧೈರ್ಯ ತಂದುಕೊಳ್ಳಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ರಾಜನು ಆರಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿವಾಗ ಗೋಳೋ ಎಂದು ಅಳುತ್ತಾ ಬಂದುದೂ, ಆ ತರುವಾಯ ತನ್ನ ವ್ಯಾಕುಲಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಡೆದಂತೆ ಬಣ್ಣಿಸಿ, ರಾಣಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವುದೂ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕಲ್ಪಿತ ಕಥೆ ಎಂದ. ಈವರಿಗಾಗಲೇ ನೀವುಗಳು ಗ್ರಹಿಸಿರಬಹುದು. ತನ್ನ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳು, ಅವರ ಜೊತೆ ಗಿಜ್ಜದಾಸಿಯರೂ, ನೂರು ಜನ ಸೈನಿಕರು

ಬಿತ್ತು. ತನ್ನ ಕುವರಿಯರು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತರಾಗಿರುವರೆಂದು ಜೋತಿಸ್ವಾಮಿ ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ರಾಣಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲೋ ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ಹೊಂದಿದಳು. ತಕ್ಷಣವೇ ಸೇವಕರನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲೆಗಳಿಗೂ ಅಟ್ಟಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ, ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ರಾಜನಿಗೆ ಕೋರಿಕೊಂಡಳು. ರಾಜನಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಭೂಗೃಹದಲ್ಲಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು. ಆದರೂ ರಾಣಿಯ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಸಂತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸೇವಕರನ್ನು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲೆಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು.

ಕೊಡಲೇ ರಾಜಭಟರು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಹೊರಟರು. ಆದರೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಕಾಣುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರಲ್ಲವೇ ಅವರ ಸುಳಿವು ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ? ಆ ಮಕ್ಕಳೋ ಭೂಗೃಹದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿವಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೋದ ಸೈನಿಕರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೇ ಮಕ್ಕಳು ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರು. ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ರಾಣಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕಾತುರ, ಕಳವಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಜನು ಮಾತ್ರ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ನಾಟಕ ಹೂಡಿ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಅನುಮಾನ ಬರದಂತೆ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ

ಕಾಣದಿರ.ವುದನ್ನು ಕಂಡು ರಾಣಿ ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ರಾಜನು ದೀರ್ಘಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ನಾಟಕ ಹೂಡಿದನು.

ನೆಲಮಾಳಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಸೋಗುವೆಂದರೆ ಆ ಸಂಗತಿ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನುಂಗಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿರುವ ಆ ದುಷ್ಟಗೃಹ ಎಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಬಿಡುವುದೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಎದೆಯಲ್ಲೇನೇ? ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಪಡೆದ ತನ್ನ ಕುವರಿಯರನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ರಾಜನು ಎಷ್ಟೋ ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಅನುಮಾನ ಬರದಂತೆ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸುಳ್ಳು ಹೂಡಿದನು.

ರಾಜನು ಹೂಡಿದ ಕಪಟನಾಟಕವನ್ನು ರಾಣಿ ನಂಬಿದಳು. ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲಾ ಸಂ

ಮಾಡಿದನೆಲ್ಲಾ ಎಂದು ಅನಂದದಿಂದ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡನು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ತಾನು ಸಹ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕಳವಳಪಟ್ಟು ದುಃಖವನ್ನು ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ರಾಜನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳದಂತೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಭೂಗೃಹಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ತನ್ನ ಮೂವರು ಕುಮಾರರೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ತಾನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ನೌಕರ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಇದ್ದನು. ಹೀಗೇ ಒಂದು ವಾರಕಳೆಯಿತು. ರಾಜನಿಗೆ ಈಗ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಅನುಮಾನವುಂಟಾಯಿತು. ಭೂಗೃಹದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಹೊರತು ಅತನು ಒಂದು ದಿನವಾದರೂ ಕಳೆಯಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬೇರೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ಪ್ರತಿದಿನಾ ಹೀಗೆ ಕಾತನದಿಂದ ಭೂಗೃಹಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಕರವಾದುದೆಂದು ತೋರಿತು. ಒಂದು ದಿನವಲ್ಲ ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ಈ ವಿಷಯ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುವುದು ಖಂಡಿತ. ಅದು ಬಾಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಬಯಲಾಗಿ ತಾನು ಯಾವ ದುಷ್ಟಗೃಹಕ್ಕೆ ಭಯಪಡುತ್ತಿರುವನೋ ಆ ಗೃಹಕ್ಕೆ ತಿಳಿದು ಬಿಡಬಹುದು. ಮಕ್ಕಳ ಸುಖವು ತಿಳಿಯ ತೆಂದರೆ ಸಾಕು. ಅದು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಿಧದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ

ಕೊಳ್ಳದೆ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಏನು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಆ ರಾಜನು ಒಂದು ಹೊಸ ಭಯದಿಂದ ಕೂಡಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಎಷ್ಟು ಆಲೋಚಿಸಿದರೂ ಯಾವ ಉಸಾಯವೂ ಹೊಳೆಯದಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳು ಕಳೆದವು.

ಒಂದುದಿನ ರಾಜನು ಸಾಯಂಕಾಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ಹಿಂದೆ ತಾನೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ್ದನು. ಮಕ್ಕಳು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಅದರಿಂದ ರಾಜನು ತನ್ನ ಕಯಸಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವೊಂದು ವಿಧವಾದ ಚಿಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಾಗಿ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಸುಖನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಬಂದು ತನ್ನನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ

ತೋರಿತು. ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ನೋಡಿದ. ತನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಾನೇ ನಂಬಲಾರದೆ ಹೋದ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಬಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ. ಆತನ ಮುಂದಿನ ಮಗಳು ಸುಹಾಸಿನಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ರಾಜನು ಇವನ್ನು ಕನಸೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ. ಆದರೆ ಸುಹಾಸಿನಿ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ತಂದೆಯ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾರಿ ನೆಗೆದಾಡುತ್ತಾ ಚೀಪ್ಪೆ ಮಾಡುತ್ತಾ "ಅಪ್ಪಾ, ಅಪ್ಪಾ" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿರಲು, ರಾಜನು ಇದು ಕನಸಲ್ಲವೆಂದೂ ಯಥಾರ್ಥವೇ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಮಗಳು ಸುಹಾಸಿನಿ ಚೀಪ್ಪೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ನಂಬದಿರುವನು? ಮನುಷ್ಯನು ಮಾತುಗಳಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿಸು

ತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಇದು ಕನಸೆಂದು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ತಿಳಿಯುವನು? ರಾಜನು ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಂದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಸುಹಾಸಿನಿಯನ್ನು ಎದೆಗೆ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು "ಇದೇನಿದು ತಾಯಿ, ಈ ಅರ್ಥರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಹೇಗೆ ಬಂದೆಯಮ್ಮಾ? ಎಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದಾಸಿಯರು? ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿ? ಸೌಕರರು ಏನಾದರು? ಇಷ್ಟು ಜನಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ನೀನೊಬ್ಬಳೇ ಹೇಗೆ ಬಂದೆ ಮಗು? ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ?" ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದಲೂ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಅನಂದದಿಂದಲೂ ನೂರಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದನು.

ಸುಹಾಸಿನಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಳು. ತಂದೆಯ ಕೈ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮಂಚದಿಂದ ಇಳಿಯುವಂತೆ ಸನ್ನೆ ಮಾಡಿ, ತರುವಾಯ ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಳದ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕೋಗಿ "ಅದೋ ಆ ಪರ ನೋಡಿದೆಯಾ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ರಾಜನಿಗೆನೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

"ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬಂದೆಯಮ್ಮಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಪಟ ತೋರಿಸುತ್ತಿರಬೇಯಲ್ಲಾ ತಾಯಿ? ಆ ಪಟ ನಿನಗೆ ಬೇಕೇನು? ಅದಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಪಟಗಳನ್ನು, ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆ ಪಟಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ವೊದಲು ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ

ಹೇಗೆ ಬಂದೆಯೋ ಹೇಳು ತಾಯಿ" ಎಂದು ಮಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ.

ಆಗ ಸುಹಾಸಿನಿ "ಅದೇ ಆಪ್ತಾ, ಅದೇ ಆ ಪಟದಿಂದಲೇ ಬಂದೆ" ಎಂದಳು ಪಾಪ ಮುಗ್ಧಳಾಗಿ.

ಪಟದಿಂದ ಬರುವುದೆಂದರೇನು? ಎಂದು ರಾಜ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಕಡೆಗೆ ಆ ಪಟವನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ನೋಡಿದ. ಆ ಪಟವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಕಂಡ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ, ರಾಜನು ದಿಗ್ಭ್ರಮೆ ಗೊಂಡು ತಿಲೆಯಂತೆ ನಿಂತು ಬಿಟ್ಟನು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಪಟವನ್ನು ಸರಿಸಿದ

ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದ್ವಾರ ಕಾಣಿಸಿತು. ರಾಜನು ಮಗಳನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಆ ದ್ವಾರದ ಮುಖಾಂತರ ಒಳಗೆ ಹೋದ. ಹಾಗೆ ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಸಾಗುವಲ್ಲಿ ಅದು ಒಂದು ಸುರಂಗವೆಂದು ರಾಜನು ಅರಿತುಕೊಂಡನು. ಆದರಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ನಡಿಸಲು ಇಷ್ಟ ಪಡದೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಅಡಿಗಳಡುತ್ತಾ ಮುಂದುವರಿದನು.

ಸುರಂಗದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದೂರ ಹೋಗುವಷ್ಟ ರಲ್ಲಿ ಸುಹಾಸಿನಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ದಾದಿ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದಳು. ಸುಹಾಸಿನಿ ಕೋಣೆಯಿಂದ ಮಾಯವಾಗುವಾಗ ಆ

ದಾದಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆವರೆ ಮರು
ಕ್ಷಣವೇ ಎಚ್ಚರವಾಗಿ ನೋಡಲು ಹಾಸಿಗೆಯ
ಮೇಲೆ ಸುಹಾಸಿನಿ ಕಾಣಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ
ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೂ
ಕನ್ನಡಿಯಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದ್ವಾರವಿರುವ
ದನ್ನು ಕಂಡು ದಾದಿ ತಳಮಳಗೊಂಡಳು.
ಆಕೆ ಮಗುವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ತನಗೆ ಅರಿ
ವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಆ ಸುರಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಳು.
ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬತ್ತಿದ್ದ ರಾಜ
ನನ್ನು ಕಂಡು ಆಕೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜೀವ ಬಂದಂ
ತಾಯಿತು. ಮೂವರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸುರಂಗದ
ಕೊನೆಯನ್ನು ಸೇರುವಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು
ಅಲ್ಲಿ ಸುಹಾಸಿನಿಯ ಕೋಣೆಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿ
ಸಿದ ದ್ವಾರ ಕಾಣಿಸದಾಯಿತು. ರಾಜ
ಮತ್ತು ದಾದಿ ಸಹ ಬೆದರಿದರು. ಒಂದು
ವೇಳೆ ಸುರಂಗದಲ್ಲಿ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿ ಬಂದೆ
ವೇನೋ ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬಂತು.
ರಾಜನು ತಕ್ಷಣವೇ ಸುಹಾಸಿನಿ ಮತ್ತು
ದಾದಿಯನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಹೇಳಿ,
ಮತ್ತೆ ತಾನು ಬಂದ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಸುರಂಗದ

ಕಡೆಯವರೆವಿಗೂ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು. ಎಷ್ಟು
ದೂರ ಹೋದರೂ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವೇ
ಹೋರತು ಎರಡು ದಾರಿ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ.
ಸುರಂಗ ಹೋಗಿ ಹೋಗಿ ಮತ್ತೆ ರಾಜನ
ಶಯನಾಗಾರಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಕಿರಿಯಿತು. ಅದ
ರಿಂದ ರಾಜನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಭಯಗೊಂಡನು.
“ಎನು ಮಾಡಲಿ? ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾ
ದಾದಿಯನ್ನು ಇರುವಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದ ಜಾಗಕ್ಕೆ
ಮತ್ತೆ ಬಂದ. ಅದರೇನಿದು ವಿಚಿತ್ರ! ಒಂದು
ಕ್ಷಣದ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ತಾನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದ
ದಾದಿ ಮತ್ತು ಮಗು ಸಹ ಮಾಯವಾ
ಗಿದ್ದಾರೆ!! ಇದನ್ನು ಕಂಡು ರಾಜನಿಗೆ
ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಂತಾಯಿತು. ಏನೂ ದಿಕ್ಕು
ತೋರದೆ ಹಾಗೇ ಆ ಸುರಂಗದಲ್ಲೇ ಶತಪಥ
ತಿರುಗಾಡಲು ನೊದಲು ಮಾಡಿದನು.

[ರಾಜನ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ
ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಈ ಅವಾಂತರಗಳೇನು? ಸುಹಾಸಿನಿಯ
ಮತ್ತು ಆಕೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ದಾದಿಯ ವಿಸ್ಮಯ
ವೇನು? ರಾಜನು ಅವರ ಸುಳುವು ಕಂಡು
ಒಡಿದನೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಓದಿ

ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು

ಬಿಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಂಜಾವೂರನ್ನು ರಘುನಾಥರಾಯನು ವಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನಿಗೆ ಸಂಗೀತವೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣ. ಎಲ್ಲ ದೇವರಗಳ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನೂ ಬರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಸಂಗೀತ ಕಛೇರಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಅನೇಕ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸತ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅನೇಕರನ್ನು ರಾಜ ಮರ್ಯಾದೆ ಭಂಗಿ ಕಾಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವರೆಲ್ಲರೂ ಮಹಾ ಮಹಾ ವಿದ್ವಾಂಸರೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅವರೆಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವೆಂದರೆ ಗಾಯಕಿ ಕಾಮಾಕ್ಷಿ. ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ಸ್ವರ ಎತ್ತಿದರೆ ಸಾಕು, ಅಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳು ಸುಮ್ಮನಾಗುವರು. ದನಕರುಗಳು ಮೇಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತು ಬಿಡುವುವು. ಹುತ್ತದಿಂದ ಹಾವು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಹೆಡೆಯೆತ್ತಿ ನಾಟ್ಯವಾಡುವುದು. ಕಾಮಾಕ್ಷಿಯ ಸಂಗೀತ ಅಷ್ಟು ಮೃದು ಮಧುರ. ಅಂತಹ ವಿದ್ವಾಂಸಳು ತನ್ನ

ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವುದು ರಘುನಾಥ ರಾಯನಿಗೆ ಒಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆತನು ಆಕೆಗೆ 'ಮಧುರವಾಣಿ' 'ವಸಂತಕ್ಕೋಕಿಲಿ' ಎಂದು ಮುಂತಾದ ಬಿರುದುಗಳನ್ನೆಷ್ಟೋ ದಯೆ ವಾಲಿಸಿದ್ದನು. ಕಾಣಿಕೆ ಬಹುಮಾನಾದಿಗಳ ಮಾತು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ಸ್ತಬ್ಧಗಾಯಕಳೇ ಹೊರತು ಸುಂದರಿ ಅಲ್ಲ. ಕುರೂಪಿ ಎಂತಲೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಆದರೇನು! ಆಕೆಯ ಸಂಗೀತ ಕೇಳಲು ಬಂದವರು ಗಾನ ಮಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕೇಲಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೇ ಹೊರತು ಅವಳಿಗೆ ಆಕೆಯ ಸೌಂದರ್ಯದ ಮಾತು ಏಕೆ?

ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ರಾಯನ ಮಿತ್ರನಾದ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ನವಾಬನು ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ನೋಡಲು ಬರುತ್ತಿರುವ ನೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಬಂತು. ರಾಯನು ಪರಮಾ ನಂದಭಕ್ತನಾದನು. ಅಪೂರ್ವವಾದ ನೋಟ ವಿನೋದಗಳನ್ನು, ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದನು. ನಗರ ಮತ್ತು ಅರಮನೆಯನ್ನು ಸೇಗುಸಾಗಿ ಸಿಂಗರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ನವಾಬನು

ನಗರದ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಿನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ರಾಯನು ಸಪರಿವಾರವಾಗಿ ಎದುರುಗೊಂಡು, ಸ್ವಾಗತವಿತ್ತು ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದನು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಗೀತ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ಬಹಳ ಇಂಪಾಗಿ ಹಾಡಿದಳು. 'ಅಚ್ಚಾ, ಅಚ್ಚಾ' ಎಂದು ನವಾಬನು ಪದೇ ಪದೇ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಸ್ವತಃ ಎದ್ದು ಬಂದು ತನ್ನ ಕೊಠಳಲ್ಲಿದ್ದ ಮುತ್ತಿನ ಸರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕಾಮಾಕ್ಷಿಗೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನು. ನವಾಬನ ಎಡಗಾಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಸೊಟ್ಟಗಿದ್ದದರಿಂದ ಆತನು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಂಟುತ್ತಾ ನಡೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಸಭಿಕರು 'ಅಯ್ಯೋ, ಇಂತಹ ಗುಣಾತ್ಮನಾದ ನವಾ

ಬನಿಗೇಕೆ ಕಾಲು ಕುಂಟಾಗಿದೆಯೋ, ಸಾಪ" ಎಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಹಾನುಭೂತಿ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಎಲ್ಲವೂ ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಮಾಯವಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ನವಾಬ ಹಾರ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರದೆ ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತು ಆಕೆಯನ್ನೇನೋ ಕಣಕಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿದ. ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ಸಂದರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದವಿಷಯವೇ. ನವಾಬನು ಆಕೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋದಾಗ ಕಾಮಾಕ್ಷಿಯ ಕುರೂಪ ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ ಆತನಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ನವಾಬನು ನಗುತ್ತಾ 'ಕಾಮಾಚ್ಚಿ, ನಿಂದೂ ಶರಪ್ಪಾತಿ ಏಕೆಲ್ಲಾ ಅದು ಭಾಳಾ ಕುರುಡು' ಎಂದು ಹಾಸ್ಯ ಚಟಾಕಿ ಹಾರಿಸಿದ.

'ಏಕೆ ಪ್ರಭೂ, ಸರಸ್ವತಿ ದೇವಿ ಅಂಥ ಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು ಕಾಮಾಕ್ಷಿ.

ಅದಕ್ಕೆ ನವಾಬ 'ಹೇ ನೂಂತಿಯಾ? ಅದು ಕುರುಡೂ ಅಲ್ಲಾಂದ್ರೇ ನಿನ್ನಂಥಾ ಕುರೂಪಿ ನಾಲಿಗೆಲಿ ಹೆಂಗೆ ಸೇರೋಂತಾ ಇದ್ದು? ನಿಂದೂ ಮುಖಾ ನೋಡ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ವಾಂತಿ ಬರ್ತದೆ. ಅಂತಾದೂ ಏತೇ ನಿಂದೂ ಮುಖಾ. ಅದ್ರೂನೂ ಶರಪ್ಪಾತಿ ನಿಂದೂ ಬಾಯ್ಲು ಪಸಂದಾಗಿ ಹಾಡಿಸ್ತಾಳೆ ಅಲ್ಲಾ!' ಎಂದನು.

ಕಾಮಾಕ್ಷಿಗೆ ನವಾಬನ ಅವಹಾಸ್ಯ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. 'ವಿದ್ಯಾದೇವತೆ ಸರಸ್ವತಿ ಅಂಥ

ಕಾದುದರಿಂದಲೇ ನೀನಿಷ್ಟು ಕುರೂಪಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯದೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ, ನಿನ್ನಿಂದ ಇಷ್ಟು ಸೊಗಸಾಗಿ ಹಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ' ಎಂದು ಆತನ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥ. ಆ ಮಾತಿ ನಲ್ಲಿ 'ಕಾಮಾಕ್ಷಿ, ನೀನು ಸೊಗಸಾಗಿ ಹಾಡುವೆ' ಎಂಬ ಹೊಗಳಿಕೆಯೂ ಇದೆ; 'ನೀನು ಕುರೂಪಿ' ಎಂಬ ತಿಗಳಿಕೆಯೂ ಇದೆ. ಯಾರೇ ಆದರೂ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ ಸಂತೋಷ ಪಡುವರೇ ಹೊರತು, ತಿಗಳಿದರೆ ಯಾರು ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾರೆ? ತಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನ ಗಾಯಕಳನ್ನು ನವಾಬನು ಈ ರೀತಿ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದನಲ್ಲಾ ಎಂದು ಸಭಿಕರಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂತು. ಬಂದರೇನು ತಾನೇ ಮಾಡ ಬಲ್ಲರು? ಆತ ಅಂತ ಇಂತಹ ಮನುಷ್ಯ ನಲ್ಲ. ಹೈದರಾಬಾದನ್ನು ಆಳುವ ನವಾಬ ನಲ್ಲವೆ? ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಡೆಯ! ಅದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೋಪವನ್ನು ನುಂಗಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರು.

ಆದರೆ ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ಸುಮ್ಮನಿರಲಿಲ್ಲ. 'ನಾಯಿ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಕೆರದ ಬಡಿತ'ವೆಂಬಂತೆ ನವಾಬನಿಗೆ ಸಂಯಾದ ಬಡಲು ಕೊಟ್ಟಳು. ಅಂದ ವೇಳೆಗೆ ಇಲ್ಲಿವೆಂದರೆ ಗಡಸುತನ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೇನು ಕೊರತೆ ಕಾಮಾಕ್ಷಿಗೆ?

'ಪ್ರಭೂ ಸರಸ್ವತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮರೆ ಬೈತೀರಿ? ಆಕೆಯ ಅತ್ತೆಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿ

ಯೂ ಅಂಥಳೇ?" ಎಂದಳು ಕಾಮಾಕ್ಷಿ.

"ಹೇನೂ? ಲಕ್ಷ್ಮಿಮಿನೂಕೂಡಾ ಕುರುಡೇ?" ಎಂದು ಉಗ್ರನಾದ ನವಾಬ.

"ಅದು ನಿಜವೇ ಪ್ರಭೂ. ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮಂತಹ ಕುಂಟರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಐಶ್ವರ್ಯ ಕೊಡುವುದೆಂದರೇನು? ಕುರುಡಕಾದುದರಿಂದಲೇ ಪ್ರಭುಗಳ ಸೊಟ್ಟಕಾಲು ಆಕೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಲಾರದು" ಎಂದು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ನುಡಿದಳು.

ಈ ಚುಚ್ಚುಮಾತು ಕೇಳಿ ನವಾಬನಿಗೆ ತುಂಬಾ ರೋಷವುಂಟಾಯಿತು. ಆದರೇನು ಮಾಡಬಲ್ಲ? ತನ್ನ ತನ್ನದೇ ಆದುದರಿಂದ ಬಾಯಿ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ, ನವಾಬ.

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಪ್ರಜಾಪತಿ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ವಹಾ ವಿದ್ಯಾಕರ್ಮನಿದ್ದನು. ಆತನು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ವಿಮಾನ, ಆಯುಧ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ವಿಕರ್ಮನಿಗೆ ಸಂಧ್ಯಾದೇವಿ ಎಂಬ ಸುಂದರಳಾದ ಮಗಳಿದ್ದಳು. ಆಕೆ ಸುಮ ಕೋಮಲ ಸಂಧ್ಯೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಯಸ್ಸು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಕೂಡಲೇ ಸೂರ್ಯನು ಆಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೇಮಿಸಿದನೆಂದು ತಿಳಿದ ಇತರ ದೇವತೆಗಳು ಯಾರೂ ವೈಷ್ಣವ ಮತದ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದುಬಿಟ್ಟರು. ಸೂರ್ಯನು ಲೋಕಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿತ್ಯ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ನಾದುದರಿಂದ ವಿನಾಹಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವಿಷಯ ಆತನಿಗೆ ತಿಳಿಯು ತಿತ್ತು. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಸಂಧ್ಯಾದೇವಿ ಸುಂದರಳೆಂದು ತೋರಿ, ಆಕೆಯನ್ನೇ ವಿನಾಹರಾಗಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದನು. ಸೂರ್ಯಭಗವಾನನ ಹಿರಿಮೆ ತಿಳಿದ ವಿದ್ಯಾ ಕರ್ಮನು ಒಂದು ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಸಂಧ್ಯಾದೇವಿಯನ್ನು ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿನಾಹ ಮಾಡಿದನು.

ಈ ಮಹಾ ಪುರುಷನನ್ನು ಮದುವೆ ಯಾದುದಕ್ಕೆ ಸಂಧ್ಯಾದೇವಿ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಇದ್ದುದೇನೋ ವಾಸ್ತವ. ಆದರೆ ಅತ್ತೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಉಲ್ಲಾಸವೆಲ್ಲಾ ತಣ್ಣಗಾಯಿತು. ಸೂರ್ಯನು ಲೋಕಬಾಂಧವನೇ ಇರ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಧಗಧಗನೆಂದು ಉರಿಯುವ ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಂಸಾರ ಮಾಡುವುದು? ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಧ್ಯಾದೇವಿ ಯಂತಹ ಸುಕುಮಾರಿ ಏನು ಮಾಡಲಾಳು? "ಸಾವಿಾ, ನೀವು ತುಂಬಾ ರಾಖದಿಂದ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಸುತ್ತುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಇರುವುದು ನನಗೆ ಬಹು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ" ಎಂದು ತನ್ನ ಬಾಂಧವನ್ನು ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಕೆ ಆಗಾಗಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಳು. ಆದರೆ ಪತಿಯು ಏನೆಂದು ತಿಳಿಯುವನೋ ಎಂದು ಭಯ ಪಟ್ಟು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಆಕೆಗೆ ವೈವಸ್ವತ, ಯಮ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಕುಮಾರರೂ,

ಯನುನೆ ಎಂಬ ಕುಮಾರಿಯೂ ಜನಿಸಿದರು. ಕ್ರಮೇಣ ಸೂರ್ಯನ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಬದಲು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತಾರಿತನಾಗಿ ಸಂಧ್ಯಾವೇಳೆಗೆ ಸಹ ದುಸ್ಸಾಧ್ಯವಾದ ಬಾಧೆ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಒಂದುದಿನ ಆಕೆ ತನ್ನ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಯಾರೊಂದಿಗೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ವಿಕಾಕಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಗೋವಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಗ ಆಕೆಯ ನೆರಳು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿತು. ಆ ನೆರಳು ತನ್ನಂತೆಯೇ ಕಾಣಬರಲು ಸಂಘೆಗೆ ಒಂದು ಯೋಚನೆ ಹೊಳೆಯಿತು. ಆ ತನ್ನ ನೆರಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ತನ್ನಂತೆಯೇ ಸುಂದರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ತನ್ನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಹತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ತಾನು ತಾರು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಈ ವರೆವಿಗೂ ಸೂರ್ಯನ ತಾಪದಿಂದ ಕಂದಿ ಹೋಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಶರೀರ ಪೂರ್ವಾರೋಗ್ಯ ಪಡೆಯುವವರೆವಿಗೂ ಅಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಹೊಂದಿ ಆ ಬಳಿಕ ಬದುಕಿಡಬಹುದು ಎಂದು.

ಕೂಡಲೇ ಸಂಧ್ಯಾವೇಳೆ ತನ್ನ ನೆರಳಿಗೆ ಜೀವ ತುಂಬಿ, ಎಲ್ಲವಿಧದಲ್ಲೂ ತನ್ನಂತೆಯೇ ಇದ್ದ ಆ ಸುಂದರಿಗೆ ಛಾಯಾದೇವಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟಳು. ಛಾಯಾ ಎಂದರೆ ನೆರಳು. ಪ್ರಾಣ ಬಂದೊಡನೆ ಛಾಯಾವೇಳೆ "ಅಕ್ಕಾ ನನ್ನನ್ನು ಏಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿದೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಸಂಘೆ ತನ್ನ ಬಾಧೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ

ಆಕೆಗೆ ಹೇಳಿ "ನೀನು ಪತಿಗೆ ಅನುಮಾನವುಂಟಾಗದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆತನಿಗೆ ಸಂದೇಹವುಂಟಾಗದಂತೆ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ತೆರಳುತ್ತಿರಬೇಕು. ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಯಾವವಿಧವಾದ ಸಂಕಯವೂ ಆಗದಂತೆ 'ಈಕೆ ನಮ್ಮ ಅವಸ್ಥೆ' ಎಂದು ನಂದಿಕೆ ಬರುವಂತೆ ನೀನವರನ್ನು ಸಲಹ ಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಈ ರಹಸ್ಯ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯಕೂಡದು" ಎಂದು ಆಣೆ ಛಾಯೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು, ಮರುದಿನವೇ ಸಂಧ್ಯಾವೇಳೆ ತಾರುಮನೆಗೆ ಹೋದಳು.

ಸಂಧ್ಯಾವೇಳೆ ಒಬ್ಬಳೇ ಬಂದುದನ್ನು ಕಂಡು 'ವಿನಿದು ಸಮಾಚಾರ' ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿತು ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಗೆ. ಆಕೆಗಾವರೋ ಮನ ಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳಲು ಬಿಗುಮಾಕ. ಬಹುಕ:

ಯಂತೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸಾಕಿ ಸಲಹು
ತ್ತಿದ್ದಳು. ಹಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಮಾನ
ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತೆ?

ಎಷ್ಟುದಿನವಾದರೂ ತನ್ನ ಅಳಿಯ ಬರ
ದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು, ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಇನ್ನು
ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು
ಸಂಧ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ 'ತಾಯಿ, ಮರಕ್ಕೆ ಕಾಯಿ
ಭಾರವಲ್ಲ. ನೀನೆಷ್ಟುದಿನವಿದ್ದರೂ ನಮಗೆ
ಸಂತೋಷವೇ! ಆದರೆ ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ
ಸಂಸಾರ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾರುಮನೆ
ಯಲ್ಲಿದ್ದವುದು ಕ್ಷೇಮವಲ್ಲ' ಎಂದನು. ಆಗ
ಸಂಧ್ಯಾದೇವಿ "ಅಪ್ಪಾ, ನೀವು ಹೇಳಿದ
ಮಾತು ನಿಜ. ನಾನೊಬ್ಬಳೇ ಹೋಗಬಿಟ್ಟೆ.
ನಿಮಗೆಕೆ ನೃತ್ಯ ತೋಂದರೆ" ಎಂದು
ಕೂಡಲೇ ಹೊರಟಳು. ಆದರೆ ಸೂರ್ಯ
ಭಗವಾನನ ತಾವನನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡ
ಕೂಡಲೇ ಆಕೆಯ ಹೃದಯ ತಲ್ಲಣಿಸಿತು.
ಸೂರ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ಆಕೆ, ದಾರಿ
ಯಲ್ಲೇ ಒಂದು ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಳು.
ತನ್ನಂತಹ ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀ ಒಬ್ಬಂಟಿಗಳಾಗಿ
ಅಡವಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಕ್ಷೇಮಕರವಲ್ಲವೆಂದು
ತೋರಿ, ಆಕೆ ಮನುಜರೂಪವನ್ನು ತೋರಿದು
ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಕುದುರೆಯ ರೂಪ ಹೊಂದಿ
ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಬಿಟ್ಟಳು. ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಗೆ
ಈ ಸಂಗತಿ ಏನೂ ತಿಳಿಯದು. ಆತನು
ತನ್ನ ಮಗಳು ಸುಖವಾಗಿ ಅತ್ತೆ ಮನೆ ಸೇರಿ
ಕೊಂಡಿರಬಹುದೆಂದುಕೊಂಡನು.

ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಏನೋ ವಾಜ್ಞವಾಗಿ ಈ
ರಿತಿ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದೂ, ಕೆಲ ದಿನಗ
ಳಾದ ತರುವಾಯ ಅಳಿಯನೇ ಒಂದು
ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದೆಂದೂ,
ಆತನು ಬಾರದೆ ಇದ್ದರೆ ತಾನೇ ಕಡಿದು
ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬರಬಹುದೆಂದೂ
ನೆನೆಸಿದರು ಆಕೆಯ ತಾಯಿ ತಂದೆ.

ಆದರೆ ಅವರು ನೆನೆಸಿದಂತೆ ಸೂರ್ಯನು
ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ? ಆತನಿಗೆ
ಸಂಧ್ಯಾದೇವಿಯ ಬಾಧೆಯಾಗಲೀ, ಆಕೆ
ತಾರುಮನೆಗೆ ಹೋದ ವಿಷಯವಾಗಲೀ ತಿಳಿ
ದಿದ್ದರಲ್ಲವೇ? ಭಾಯಾದೇವಿ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ
ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅನುಮಾನವುಂಟಾಗದಂತೆ
ಸಂಧ್ಯಾದೇವಿಯಂತೆಯೇ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳು
ತ್ತಿದ್ದಳು. ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಸಹ ಸ್ವಂತ ತಾಯಿ

ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವೇನೂ ತಿಳಿಯದೆ ಭಾಯಾದೇವಿಯನ್ನೇ ಸಂಘ್ಯಾದೇವಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಅಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಸಂಘ್ಯಾದೇವಿಯ ಮಕ್ಕಳಾದ ವೈವಸ್ವತ, ಯಮ ಮತ್ತು ಯಮುನೆಯರೂ ಸಹ ಆಕೆ 'ತಮ್ಮ ತಾಯಿಯೇ' ಎಂದುಕೊಂಡು, ತಾಯಿಯ ಮೇಲಿನ ಸದರ ಮತ್ತು ಗೌರವಗಳನ್ನು ತೋರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಭಾಯಾದೇವಿ ಗೂ ಮಕ್ಕಳು ಜನಿಸಿದರು. ಸೌವರ್ಣ, ಕನಿ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಕುಮಾರರು; ತಪತಿ ಎಂಬ ಕುವರಿ. ಆದರೆ ತನಗೆ ಮಕ್ಕಳಾದಕೂಡಲೇ ಭಾಯಾದೇವಿಯ ನಡೆವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅವರವಿಗೂ ತನ್ನ ಹೆತ್ತ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಸಲಹೆ ಬೆಳೆಸಿದ ಸಂಘ್ಯಾದೇವಿಯ ಮಕ್ಕಳೆಂದರೆ ಅಕೆಗಿದ್ದ ಪ್ರೇಮ ಮಾಯವಾಗಿ, ಅವರನ್ನು ಸವತಿಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾಣುವಂತೆ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ನೋಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು. ತಮ್ಮನ್ನು ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಯೇ ಈ ರೀತಿ ವಕ್ಷಪಾತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡ ಬಾಲಕ ಯಮನು ಕೋಪದಿಂದ ಕಿಡಿಕಿಡಿಯಾಗಿ ಒಂದುದಿನ ಭಾಯಾದೇವಿಯನ್ನು ಹೊಡೆಯಲುಸಿದ್ಧನಾದನು. ಭಾಯಾ ತಕ್ಷಣಹೋಗಿ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಇದ್ದದ್ದೂ ಇಲ್ಲವೂ ಸೇರಿಸಿ ಫೀರ್ಯಾದು ಮಾಡಿದಳು.

ಆದರೆ ಸೂರ್ಯ ಗಡಬಡಿ ಆಸಾಮಿಯಲ್ಲ. 'ಯಮನು ಚಿಕ್ಕವನೇ ಆದರೂ ಧರ್ಮ ಪರಾಯಣ. ಆತನು ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯಲು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪ್ರಬಲ ಕಾರಣವಿರಬೇಕು. ವಿನಿರಬಮದು?' ಎಂದು ಆತ ಅಲೋಚಿಸಿದ. ಮಗನನ್ನು ಕರೆದು ಕೇಳಿದ.

"ತಪತಿ ಜನಿಸಿದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಅಮ್ಮ ನಮ್ಮನ್ನು ಸವತಿಯ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಕಡೆಗೆಗೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿರುವಳು." ಎಂದು ಇದ್ದ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದ ಯಮ. ಸೂರ್ಯ ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾದನು. ಇದನ್ನು ಸೂರ್ಯನೇ ಒಂದುದಿನ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದ. ಯಮನ ಮಾತು ನಿಜವೆಂದೆನಿಸಿತು. ಕೂಡಲೇ

ಭಾಯೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಕೇಳಿದ. ಭಾಯೆ
ಏನೇನೋ ಸಮಾಚಾರ ಹೇಳಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು
ಲು ನೋಡಿದಳು. ಕೋಪದಿಂದ ಸೂರ್ಯ
ಭಗ್ಗೆಂದು ಉರಿಯಲು ಭಾಯಾವೇವಿ ತತ್ತ
ರಿಸಿ ತಾನು ಸಂಘ್ಯಾದೇವಿ ಅಲ್ಲವೆಂದೂ
ಸಂಘ್ಯೆ ತಾರುಮನೆಗೆ ಹೋದಳೆಂದೂ
ಯಥಾರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸಿಬಿಟ್ಟಳು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸೂರ್ಯ ಬಹಳ
ವ್ಯಾಕುಲಗೊಂಡು ತಕ್ಷಣ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನ
ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ "ಸಂಘ್ಯೆ ಎಲ್ಲಿ?" ಎಂದು
ಕೇಳಿದನು. ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ
ನಿಶೇಷಿತನಾದನು. "ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ
ಹೋಗುವೆನೆಂದು ಹೊರಟೆಲ್ಲಾ!" ಎಂದ
ನು. ಸೂರ್ಯ ಸಂತೋಷವೊಡನೆ ಹೋದನು.
ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಅಳಿಯನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಮಾಡಿ,
ತನ್ನ ಯಂತ್ರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಂದು
ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು
ಭಗಭಗನೆಂದು ಉರಿಯುವ ಜ್ವಾಲೆಗಳನ್ನು
ಕಳಚಿಕಳಗೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಸಾಣೆ ಹಿಡಿದು
ಬಿಟ್ಟನು. ಜ್ವಾಲೆಗಳ ಬದಲು ಕಾವು ಮತ್ತು
ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳದು ಸೂರ್ಯ ನೋಡಲು
ಬಹು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿದ. ಸಂತರ

ಸೂರ್ಯ ಸಂಘ್ಯಾದೇವಿಯನ್ನು ಹುಡು
ಕುತ್ತಾ ಹೊರಟ. ಆಕೆ ತನ್ನ ಮಾನವನ್ನು
ಕಾಣಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು
ಕುದುರೆ ರೂಪ ತಾಳಿ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿರುವ
ದನ್ನು ತಿಳಿದು, ತಾನೂ ಸಹ ಕುದುರೆಯ
ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ.

ಸಂಘ್ಯಾದೇವಿಯು ಆಗ "ಪ್ರಭೂ ನೀವು
ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಸೂರ್ಯನ ರೂಪವನ್ನು
ಧರಿಸಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ದಾರುಣ ತಾಪ ನಾ ತಡೆ
ಯಲಾರೆ" ಎಂದು ಆಕೆ ತನ್ನ ವನಸ್ಪಿನಲ್ಲಿದ್ದ
ಮೂತನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಳು. ಅವರು ಆ ರೀತಿ
ಕೆಲ ಕಾಲ ಕುದುರೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿರು
ಅವರಿಗೆ ಅಶ್ವನಿ ಕುಮಾರರು ಹುಟ್ಟಿದರು.
ಈ ಅಶ್ವನಿ ಕುಮಾರರೇ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ವೈದ್ಯ
ರಾದರು. ಆದರೆ ಸೂರ್ಯನೂ ಸಂಘ್ಯಾ
ವೇದಿಯೂ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ
ಬಹಳ ಕಾಲ ಇರು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಾಯಿತು.
ಏಕೆಂದರೆ ಸೂರ್ಯನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಪಂ
ಚಕ್ಕೆ ಬೆಳಕು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು? ಅವ
ರಿಂದ ಸೂರ್ಯ ತನ್ನ ತಾಪ ರಮನವಾದ
ವಿಷಯ ಆಕೆಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಸಿ ತನ್ನ ಲೋ
ಕಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು.

ವಿಷ್ಣುಮಾಯೆ

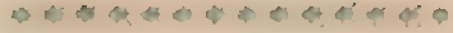
ಬಿವಳ ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಮೃತ್ಯುಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಶಬ್ದಪಾಲಕನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನಿಗೆ ನೂರು ಜನ ಪತ್ನಿಯರು. ಆ ನೂರು ಜನಕ್ಕೆ ನೂರು ಜನ ಮಕ್ಕಳೂ ಪುತ್ರಿಯರೆ! ಅದರಿಂದ ರಾಜನ ಅನಂತರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಲು ಒಬ್ಬನಾದರೂ ಪುತ್ರನಿಲ್ಲದಂತಾಯಿತು.

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಆತನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರೂರ ಶಾಸನ ಮಾಡಿವೆ. 'ಆಳುತ್ತಾ ಜನಿಸಿದ ಗಂಡು ಶಿಶುವನ್ನೂ ನಗುತ್ತಾ ಜನಿಸಿದ ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುವನ್ನೂ ಅವು ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಹದಿನೈದು ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ಶಕ್ತಿಗೆ ಬಲಿ ಕೊಡಬೇಕು' ಎಂದು ಕಟ್ಟಾಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದ. ಮಕ್ಕಳು ಜನಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವುಳು ದೈವ ನಿಯಾಮಕ. ಯಾರು ಅಲ್ಲವೆನ್ನುವರು? ಆದರೆ ರಾಜನ ಶಾಸನವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಲು ಧೈರ್ಯ ಸಾಲದೆ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರಜೆಗಳು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ಶಕ್ತಿಗೆ ಬಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಗೆ ಬಲಿ ಮಾಗಲು, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವರಾದರು. ಈಗ ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಹೆಂಗಸರೇ! ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೆಲ್ಲಾ ಹೆಂಗಸರು. ಸೈನಿಕರೂ ಹೆಂಗಸರೇ.

ಹೀಗೆ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗಲು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿ, ಅನಿಷ್ಟವುಂಟಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಘೋರ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಮೂರು ಲೋಕಗಳೂ ಕಂಪಿಸಿದವು.

ಆಗ ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಗಬಗಬನೆ ಹೊರಟು ಲಯಕ್ಕೆ ಕಾರಕನಾದ ಶಿವನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು 'ಎಲೈ ಪರಮೇಶ್ವರನೇ! ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ನಾನು ಮೃತ್ಯುಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವದೇನು? ನೀನು ಹದಿನೈದು ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲು

ವುದೆಂದರೇನು? ಈಗ ಆ ರಾಜನ ಕಿರಿಯ ರಾಣಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಗನನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವನ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋದೆಯಾದರೆ ನಾನು ಸುಮ್ಮನಿರಲಾರೆ. ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವ ನನ್ನ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಕಂಡೆಯಾ” ಎಂದು ನಿಷ್ಕರ ನುಡಿದನು.

ಅದಕ್ಕೆ ಶಿವನು “ಎಲೈ ಬ್ರಹ್ಮ, ಹುಟ್ಟಿಸುವವನು ನೀನು, ರಕ್ಷಿಸುವವನು ವಿಷ್ಣು, ನಡೆಸುವವನು ಅಡಿಕೊಂಡರೆ ಏನು ಲಾಭ? ಹೋಗಿ ವಿಷ್ಣುವನ್ನೇ ಕೇಳು” ಎಂದನು. ಆಗ ಇಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿಯ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಬ್ರಹ್ಮನು ಹೇಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ ನಗುತ್ತಾ ವಿಷ್ಣು ಹೇಳಿದ. “ಈ ವಿಪರೀತಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ನನ್ನ ಶಾಪ. ಆ ಶಾಪವೇನೋ, ಅದನ್ನು ಏಕೆ ನಾನು

ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕಾಯಿತೋ ವಿವರಿಸುವೆನು. ವೈಶ್ಯಕ ರಾಕ್ಷಸದಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಪಾಲಕನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನಿದ್ದಾನೆ. ಮೂರ್ಖನೂ, ಗರ್ವಿಯೂ ಆದ ಆತನು ತನ್ನ ಸಾವಿರಮಂದಿ ವೈಶ್ಯರೊಡಗೂಡಿ, ಪರಿವಾರದೊಂದಿಗೆ ವೈಕುಂಠದ ಮೇಲೆ ಧಾರಿ ಮಾಡಲು ಬಂದ. ಅವನ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲದಂತಿರಲು ಆಗ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಹೂಡಿದೆ. ವೈವ್ಯನಾದ ರಾಕ್ಷಸ ಯೋಗಿಯೊಬ್ಬನ ವೇಷದಿಂದ ಆ ರಾತ್ರಿ ಅವರ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ಮಾತು ಈ ಮಾತು ಹೇಳಿ “ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸರಾಜನೇ, ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ಸಾವಿರ ಕುಮಾರರನ್ನು ಕಂಡು ನೀನು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುತ್ತಿರುವೆ. ಆಸಲು ಅವರ ಜನಪದ ರಹಸ್ಯ ಏನಾದರೂ ತಿಳಿದಿದೆಯೇ ನಿನಗೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. “ಹೋಗಯ್ಯ, ನನಗೆ ತಿಳಿಯದೆಂದರೇನು ಈ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯ. ನನ್ನ ಕುಮಾರರು ಸಾವಿರಮಂದಿ ಯೂ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಅರ್ಧರಾತ್ರಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದರೂ ಏನಿದೆ?” ಎಂದ ಶಬ್ದಪಾಲಕ. “ಅರೆರೆ, ಹುಚ್ಚ ರಾಜನೇ, ಇದರಲ್ಲೇನು ವಿಶೇಷವಿದೆ ಎಂದು ಬಹು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವೆ ಯಲ್ಲಾ! ಮುಖ್ಯವಾದ ರಹಸ್ಯ ಗಮನಿಸದಾದೆ. ಅಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ವೈಶ್ಯರು ಸಾವಿರಮಂದಿ ಯೂ ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಅಳುತ್ತಿದ್ದರೋ, ನಗುತ್ತಿದ್ದರೋ ಹೇಳು” ಎಂದೆ. “ಅಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಬಹುದು. ಅದರೂ ನಮ್ಮ ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ

ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸೋಣ" ಎಂದು ಸೇವಕ ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ.

ಇಷ್ಟಲ್ಲ ನಾನು ಅವನೊಂದಿಗೆ " ಎಲೈ ರಾಜನೇ, ಗಂಡು ಮಗು ಅಳುತ್ತಾ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುವು ನಗೆ ತಾ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಬಹಳ ಅನಿಷ್ಟ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ರಾಜನಿಗೂ ಹಾನಿ. ಅಂತಹ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಯ ಲಭಿಸಲಾರದು. ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ಹೋದರೂ ಅದು ವ್ಯತಿರುಕ್ತವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇದ್ದರೆ, ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಆ ರಾಜನಿಗೆ ಆಗುವ ಸಂತತಿ ನಾಶ ಹೊಂದುವುದು. ಇದು ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳಾದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ ಮಾತು...." ಎಂದು ಸೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಹೋದ ಸಾಕರನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದು " ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಕುಮಾರರೆಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲರಿಂತೆ ಅಳುತ್ತಾ ಜನಿಸಿದರೆಂತೆ" ಎಂದ.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದನಂತರ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ನಾದರೂ ಆಲಸ್ಯ ಮಾಡದೆ ಲಬ್ಧಪಾಲಕನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿ ಸಾಹಸರಮಂದಿ ಈಮಾರರ ತಲೆಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆಯಿಸಿ, ಕೋಟೆಯ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಿಗೆ ನೇತು ಹಾಕಿಸು ವಂತೆ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಅಂದಿನಿಂದ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಳುತ್ತಾ ಜನಿಸಿದ ಗಂಡು ಶಿಶುಗಳನ್ನೂ

ನಗುತ್ತಾ ಹುಟ್ಟಿದ ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುಗಳನ್ನೂ ರಕ್ತಿಗೆ ಬಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶಾಸನ ಮಾಡಿದ. ಈ ಉಪಾಯದಿಂದ ಅವನ ಧಾರಿಯಿಂದ ನಾನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಇದೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಮಹಿಮೆ" ಎಂದು ಮುಗಿಸಿದ ವಿಷ್ಣು.

ಆಗ ಶಿವ " ಸರಿ ಸರಿ. ನೀನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಆ ಧೂರ್ತನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಾಸ್ತಿ ಆಯಿತು. ಈಗವನು ಸನ್ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಬಂದ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಗಂಡು ಸಂತತಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಉಪಾಯ ಹೇಳಬೇಕು" ಎಂದು ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಕೋರಿದ.

ಲಬ್ಧಪಾಲಕನಿಗೆ ಗಂಡು ಮಗುವನ್ನು ಪ್ರಸಾದಿಸಲು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೇನೆಂದ ಬ್ರಹ್ಮ

ಆಗ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಲಬ್ಧಪಾಲಕನ ಮೇಲೆ ಮರುಕವುಂಟಾಯಿತು. " ಮಹೇಶನೆಂಬುವ

ನಮ್ಮ ದೇವಲೋಕದಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿ, ವೃತ್ತಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಲಬ್ಧಿ ಪಾಲಕರ ಕಿರಿಯ ರಾಣಿಯ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿರುವೆನು" ಎಂದ.

ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆಲ್ಲವೇ ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅರ್ಹ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಾಸು ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡು ನಗುತ್ತಾ ಜನಿಸುವನು. ಆದರೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಮಾತನಾಡುವ ರಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿದನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇವಲೋಕದ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬಯಲುಮಾಡಲಾರ. ಬಾಲ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಹೀಗೆ ಮೂಕತನದಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಹೋದರೆ ದೊಡ್ಡವನಾದಮೇಲೆ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಮರೆತು, ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಕಲೆತುಬಿಡುವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಹಸ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ಲೋಕದಲ್ಲೇ ಭದ್ರ

ವಾಗಿರುವುದು. ಇದೇ ನನಗೆ ತೋರಿದ ಮಾರ್ಗ" ಎಂದು ತನ್ನ ಏರ್ಪಾಟಿಗೆ ಏನರಣೆ ಕೊಟ್ಟ.

"ಭೇಷ್ ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿದೆ" ಎಂದರು ಬ್ರಹ್ಮ ಮಹೇಶ್ವರರು.

ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ಅಭೀಷ್ಟದಂತೆ ಮಹೇಶನು ವೃತ್ತಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯುವರಾಜನಾಗಿ ಜನಿಸಿದ. ನಗುತ್ತಾ ಜನಿಸಿದುದರಿಂದ ಗುಳಿದುಕೊಂಡು ಆತನು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವನಾಗಿ ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ ಬರಲು, ತಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಕ್ರೂರ ರಾಸನವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ. ದೈವಾಂಶಸಂಭೂತನಾದುದರಿಂದ ಆತನ ಅಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸೌಖ್ಯವಾಗಿ ಸುಖವಾಗಿದ್ದರು.

ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮಾಯೆಯಿಂದಲೇ ಇಂದೂ ಸಹ ಮಾನವರು ಜನಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಮಾತನಾಡದೆಂದೂ ಪೂರ್ವಜ್ಞಾನದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಕ್ರಮೇಣ ಅದಿಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆಯುವರೆಂದೂ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುವರು.

ವಿಚಿತ್ರ ಮಠ

ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಜ್ಜಯಿನಿ ನಗರಕ್ಕೆ ರೂಪಚಂದ್ರನು ರಾಜನಿದ್ದನು. ಆತನಿಗೆ ವಾಪ, ಕಣ್ಣು ಮತ್ತು ಕಾಲಿಲ್ಲ ದಿದ್ದುದರಿಂದ ಕುಳಿತಲ್ಲಿಂದ ಕದಲಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಅಂದಚಿಂದಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ಅನಂದಿಸುವ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವಾಯಿತು.

ರಾಜನು ವಿರಕ್ತನಾಗಿ "ನಾನು ವಾಹಾ ವಾಹಿ" ಎಂದು ನಿರಾಸೆಗೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಒಂದುದಿನ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವದಂತಿಹರಡಿತು ಅದೇನೆಂದರೆ, - ಕೋಟಿ ಬುರುಜಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಅರಳಿಮರ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿ ಧ್ವನಿ ಮಾಡುವದೆಂದೂ, ಅಧ್ವನಿ ಮಾನವನು ಮಾತನಾಡಿದಂತೆಯೇ ಇರುವುದು ಎಂದು. ಈ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ರಾಜ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿ, ತನಗೆ ಆ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಬಿಡಾರ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ.

ಮರಮಾತನಾಡುವ ವಿಚಿತ್ರ ತಿಳಿಯಲು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಾದುಕೊಂಡು ಕುಳಿತ.

ನಡುರಾತ್ರಿ ಗಂಟೆ ಎರಡು, ಎತ್ತರದಿಂದ ಗಂಟೆಂದ ಪರಿಚಿತನಾದ ವನುಷನು ಮಾತನಾಡಿಸುವಂತೆ ರೂಪಚಂದ್ರನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. "ಎಲೈ ರಾಜನೇ, ನಾನು ಅಗ್ನಿ ಶರ್ಮನೆಂಬ ಪ್ರಾಕೃತ. ಕಡುಸಾವಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ನಾಡ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಮರವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಬೇಕಾದ ಗತಿ ಬಂತು. ಈ ಗಲಾದರೂ ಪುಣ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದನೆಂದರೆ ವಾಪ ಪರಿಕಾರವಾಗಿ, ಮನುಷ್ಯರು ಜನ್ಮ ಹೊಂದುವೆನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ನಿನ್ನ ಶರೀರ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಮೋಗಲಾಡಿಸುವೆನು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಮಾನವರೂಪ ತಾಳಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಧನವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ನನ್ನ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ಏರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈಗಲೇ ಹೊರಟು, ನಿನಗೆ ಕಾಯಿಲೆವಾಸಿ ಯಾಗಲು ತಕ್ಕ ದಿವ್ಯವಾದ ಔಷಧವನ್ನು ಹಡುಕಿ ತರುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿದ್ದರೆ, ಹಣ ತರಿಸಿ ಈ ಮರದ ಪೊಟ್ಟರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕು" ಎಂದು ಕೇಳಿತು.

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ರೂಪಚಂದ್ರ
'ನಿಜವಾಗಿ ನನ್ನ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಹೋಗ
ಲಾಡಿಸಿದಾತನಿಗೆ ಧನವೇ ಅಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯ
ವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ' ಎಂದುಕೊಂಡ
ಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಗಂಟು ಗಂಟಾಗಿ ಹಣ ತರಿಸಿ,
ಅಮರದ ಪೊಟ್ಟರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಿದ. ಆಗ
ಲಿಂದ ಆ ರಾಜನಿಗೆ ಮರ ಧ್ವನಿ ಮಾಡು
ವುದು ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು
ಗೊತ್ತೇ?

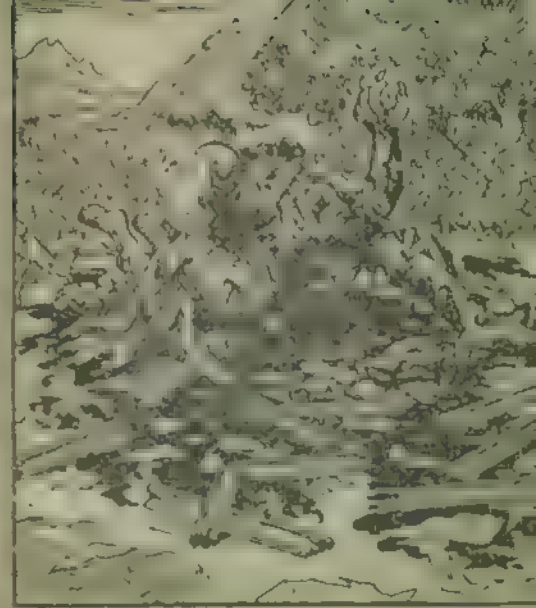
ಮರದ ಪೊಟ್ಟರೆಯಲ್ಲಿ ಸುರಿದ ಹಣ
ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಗ್ನಿಶರ್ಮ
ಹೊರಟು ಹೋದನೆಂದಾಯಿತು. ಆತನು
ಹೋಗಿ ಹೋಗಿ ಬಂದು ನಗರ ಸೇರಿದ.
ಅಲ್ಲಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ತ್ರೀಯ ಹೆಣದ
ಸುತ್ತಲೂ ಅನೇಕರು ಗುಂಪು ಗೂಡಿದ್ದರು.

"ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸುಂದರ ತರುಣನೊಬ್ಬನನ್ನು
ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತಾ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ನೆರೆ
ದಿದ್ದರು." ಈ ಅಡಾವುಡಿಯೆಲ್ಲಾ ಏನು?"
ಎಂದು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವರನ್ನು ಕೇಳಲು,
ಅವರು "ಅಯ್ಯಾ, ಈ ತೀರಿಕೊಂಡಿರುವ
ಸ್ತ್ರೀ ಈ ಯುವಕನ ಹೆಂಡತಿ. ಹೆಂಡತಿ
ಸತ್ತರೆ ಗಂಡನು ಆಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಹಗಮನ
ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಚಾರ.
ಅದಕ್ಕಿಂದು ಆತನನ್ನು 'ವೃಂಗರಸುಕ್ತಿಪ್ಪೇನೆ'
ಎಂದರು.

ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಶರ್ಮ
ಕಿಡಿಕರಿಯಾದ. "ನಿಮ್ಮ ಆಚಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ
ಹಾಕ! ಇದು ಅನಾಚಾರ. ಇದನ್ನು
ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರವೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಪತ್ನಿ
ಸತ್ತರೆ ಗಂಡನು ಪುನರ್ವಿವಾಹವಾಗಿ ಸುಖ
ವಾಗಿ ಸಂಸಾರಮಾಡಬಹುದು. ಪ್ರತಿದೇಶ
ದಲ್ಲೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನೇ
ಮಾಡುವರು" ಎಂದು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದ.
ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ನಾಚಿ, ಬುದ್ಧಿ
ತಂದುಕೊಂಡರು.

ಶರ್ಮ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಮತ್ತೊಂದು
ಪಟ್ಟಣ ಸೇರಿದ. ಅದೇನು ವಿಚಿತ್ರವೋ,
ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ವ್ಯಾಕುಲ ಮತ್ತು
ಭೀತಿಯಿಂದ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ ಮುಖ
ಗಳನ್ನು ಜೋತು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕಾರಣ
ವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಯಾರೂ ಉತ್ತರ ಹೇಳ
ಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಶರ್ಮ ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧನನ್ನು

ಒಂದೇ ಹರದಿಂದ ಕೇಳಲು “ಆಯ್ಯಾ ತರುಣನೇ, ಈ ಹತ್ತು ದಿನಗಳಿಂದ ಭಯಂಕರವಾದ ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಾಣಿಯೊಂದು ಬಂದು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೆಲ್ಲಾ ಕಬಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಂಟು ಕಾಲು, ಎಂಟು ಕೆ. ಆನೆಯ ತಲೆಗಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡ ತಲೆ, ತಲೆಯಮೇಲೆ ಎರಡು ಚೂರಾದ ಕೊಂಬುಗಳು, ಒಂದು ಕಣ್ಣು ಇದೆ. ಆ ಕಣ್ಣು ಹಣೆಯ ಮಧ್ಯೆಯಿದೆ. ಈ ಪ್ರಾಣಿ ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ಜ್ವಾಲೆಗಳನ್ನು ಉಗುಳುತ್ತದೆ.....” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಬಿಸುಗುಟ್ಟುತ್ತಾ ಭಯಂಕರವಾದ ಬೊಬ್ಬೆ ಕೇಳಿಸಲು ಎಲ್ಲರೂ ಓಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಕೂಡಲೇ ಅಗ್ನಿಶರ್ಮನು “ಎಲೈ ಯುವಕರೇ ನಿಲ್ಲಿ! ನಿಲ್ಲಿ! ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಿ ಒಂದು ನಿಲುವುಗಳನ್ನಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ” ಎಂದ. ಅಂತೆಯೇ ಅವರು ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು, ಆ ಪ್ರಾಣಿ ಬರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಂಡೆಗೆ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ. ಮತ್ತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸರ್ರನೆ ಆ ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಾಣಿ ಬಂದು ಕೆಲವು ಜನರನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಕಿತು. ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಿರುಗುವಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿ ಕಾಣಿಸಿತು. ತನ್ನಂತಹದೇ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಾಣಿ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಬಂದಿತೆಂದುಕೊಂಡು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ

ಮೇಲೆ ಹಾರಿತು. ಆ ಏಟಿಗೆ ಕನ್ನಡಿ ನುಚ್ಚುನೂರಾಯಿತು. ಅದರೂ ಆ ಪ್ರಾಣಿ ಅವೇಶದಿಂದ ಆ ಕನ್ನಡಿಗೆ ತಲೆ ಇಡಿಯುತ್ತಲೇ ಇರುವಲ್ಲಿ ಗಾಜಿನ ಚೂರುಗಳು ಅದರ ಶರೀರದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ರಕ್ತಸುರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಅದನ್ನು ಬರ್ಜಿಯಿಂದ ತಿವಿದು, ತಿವಿದು, ಅದುಷ್ಟ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದರು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಶರ್ಮನ ಧರ್ಮದಿಂದ ಆ ನಗರಕ್ಕಿದ್ದ ಒಂದು ಭಾರಿ ಗಂಡಾಂತರ ಕಳೆದುಕೊಂಡು

ಆಗ ಆ ಪಟ್ಟಣವಾಸಿಗಳು ಶರ್ಮನನ್ನು ತಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಬಿಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಆತನು “ನಾ

ನೊಂದು ಆಗತ್ಯವಾದ ರಾಜಕಾರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆನು. ಅಷ್ಟರಿಂದ ಕ್ಷಣವಾದರೂ ನಿಲ್ಲಲು ವೇಳೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಲು, ಅವರು "ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಹರಿದಾರಿ ದೂರದಲ್ಲಿ 'ಬೇವನವ' ವೆಂಬ ವನವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷರೂ, ಗಂಧರ್ವರೂ ವಿಹಾರಮಾಡುವರು. ಅವರಿಗೆ ಕನಿಕರವುಂಟಾದರೆ ದಿವ್ಯವಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲರು. ಅದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದವರಿಗೆ ಶರೀರ ಬಾಧೆಗಳು ಯಾವವೂ ಬರಲಾರವು" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆತನಿಗೆ ಜಯವುಂಟಾಗುವಂತೆ ದೇವರನ್ನು ಪರಿಪರಿವಿಧದಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡರು.

ಅಗ್ನಿಶರ್ಮ ಅವರಿಗೆ ತನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೊರಟ.

ಈಶಾನ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಹರಿದಾರಿ ಹೋಗಲು ರಮಣೀಯವಾದ ವಿಧವಿಧ ವೃಕ್ಷಗಳೂ, ಫಲದಿಗಳೂ ಕಾಣಿಸಿದವು. ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗ ಕಾಣಿಸದೆ ಫಲದಿಗಳನ್ನು ಛೇದಿಸಿದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಅರಣ್ಯ ಹೋಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾ ದುರ್ಗಮವಾಗಿ ದಟ್ಟವಾಗಿ ಹುಲಿ, ತೋಳ, ಕರಡಿ ಮುಂತಾದ ಕ್ರೂರ ಮೃಗಗಳು ಕಾಣಿಸಿದವು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಚೀಳೆಗಳೂ, ಸರ್ಪಗಳೂ ಅಡಗಡಿಗೆ ಅಡ್ಡಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ ತಾರದೆ ಅಗ್ನಿಶರ್ಮ ಸ್ವಾಹಸದಿಂದ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ನಡೆದ.

ಅನತಿದೂರದಲ್ಲಿ ಆತಿ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾದ ಒಂದು ಉದ್ಯಾನವನ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಪುಷ್ಪಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರಿಯವಾದ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಹೊರಚೆಲ್ಲುತ್ತಿತ್ತು. ಅಗ್ನಿಶರ್ಮ ಆ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ತನ್ಮಯನಾಗಿ ಹಾಗೇ ಒಂದೆಡೆ ಕುಳಿತು ಬಿಟ್ಟನು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಆಯಿತು. ಕತ್ತಲಾದಂತೆ ಆ ಅರಣ್ಯವೂ, ಉದ್ಯಾನವನವೂ ವಿಚಿತ್ರ ಶೋಭೆಯಿಂದ ಬೆಳಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ವೃಕ್ಷಗಳ ಎಲೆ ಮತ್ತು ಕುಸುಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಶಕ್ತಿಯಿರುವುದೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿದ ಶರ್ಮ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳ ಗಾಳಿ ಸೋಕಿದಕೂಡಲೇ ಆತನಿಗೆ ಮಾರ್ಗಾಯಾಸವೂ ಮಾಯವಾಗಿ

ಉಲ್ಲಾಸ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಗಳು ಕೂಡಿಬಂದವು. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲವೂ ಹಸಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳ ತೊಂದರೆ ಯಿಲ್ಲದಾಯಿತು.

ಅರ್ಧರಾತ್ರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ “ಯಾರು ನೀನು? ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ?” ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಕೇಳಿ ಬಂದವು. ಅಗ್ನಿಶರ್ಮ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಲು ಹತ್ತುವಂಥ ಗಂಧರ್ವರು ಕಾಣಿಸಿದರು. ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಅವರಿಗೆ ತನ್ನ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ ಶರ್ಮ. “ಇದು ದೇವತೆಗಳು ವಿಹಾರ ಮಾಡುವ ಜೀವವನವೆಂದು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯದೆ? ನಮ್ಮಾಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಅವರು ಆತನನ್ನು ಹಗ್ಗದಿಂದ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಲು ಸಿದ್ಧರಾದರು.

ಆತನನ್ನು ಗಂಧರ್ವರು ಆ ರೀತಿ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಗಂಧರ್ವ ಬಂದು “ಈ ಗಲಾಟೆ ಏನು?” ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಅಗ್ನಿಶರ್ಮನ ಕಡೆ ತವೇಕವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ. ನೋಡು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಆ ಹೊಸ ಗಂಧರ್ವ ಶರ್ಮನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು “ಎಲೈ, ನೀನು ಶರ್ಮ ನಲ್ಲವೇನಯ್ಯಾ” ಎಂದು ಬಹು ವಿಧವಾಗಿ ಆದರಿಸಿದನು. ಮಿಕ್ಕ ಗಂಧರ್ವರು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು “ನಿನಗೆ ಮಾನವನೊಂದಿಗೆ ಗೆಳೆ

ತನ ಹೇಗೆ ಆಯಿತು?” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಆ ಹೊಸ ಗಂಧರ್ವ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ. “ಒಂದು ಸಾರಿ ನಾನು ಶಾಪವರದಿಂದ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸರ್ವವಾಗಿ ಜನಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಒಬ್ಬ ಶತ್ರುವು ಕೊಂದನು. ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಶರ್ಮನು ನನಗೆ ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರಾದಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಆಗಲೇ ನಾನು ಶಾಪ ವಿಮುಕ್ತನಾದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಲು ಗಂಧರ್ವ ಠಿಲ್ಲರೂ ಅಗ್ನಿಶರ್ಮನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಶರ್ಮ ತಾನು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಗಂಧರ್ವಕುಮಾರನು ಅಗ್ನಿಶರ್ಮನನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಆಲಂಗಿಸಿ ಎಲೆಗಳಿಂದ ತಯಾರಾದ ಒಂದು ದೊನ್ನೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟು ಮುಂಜಾನೆ ಪುಷ್ಪಗಳ

ಮೇಲಿಂದ ಉದ್ಗಾರವ ಮಂಜಿನ ತೊಟ್ಟು
 ಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ
 ಹೇಳಿದ. ಶರ್ಮ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿ ತರಲು
 “ಶರ್ಮ, ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿನ ಮಂಜಿನ
 ತೊಟ್ಟುಗಳು ಶುದ್ಧವಾದ ಮನಸ್ಸಿನವನರು
 ಯಾರು? ಸೇವಿಸಿದರೂ ಸಮಸ್ತವಾದ ಬಾಧೆ
 ಗಳಿಂದ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತರಾಗುವರು.
 ಆದರೆ ಕೃತಘ್ನರಮೇಲೂ, ಮಾತು ತಪ್ಪಿ
 ನಡೆಯುವವರಮೇಲೂ ಇದು ಕೆಲಸಮಾಡ
 ಲಾರದು” ಎಂದ.

ಸಂತೋಷದಿಂದ ಶರ್ಮ ಉಜ್ಜಯಿನಿ
 ಯನ್ನು ಸೇರಿ, ರೂಪಚಂದ್ರನಿಗೆ ಕೆಲವು
 ಮಂಜಿನ ತೊಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ. ಅವು
 ಗಳ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ತಕ್ಷಣವೇ ರಾಜನಿಗೆ
 ಕಣ್ಣೂ, ಕಾಲೂ ಬಂದವು. ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಬಂ
 ದಂತೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇರತೊಡಗಿದ.
 ಆಗ ಶರ್ಮ “ರಾಜನೇ, ನನ್ನ ಬಹುಮಾನದ
 ವಿಷಯವೇನಾಯಿತು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ.
 ರೂಪಚಂದ್ರನು ಏನೂ ತಿಳಿಯದವನಂತೆ
 ಆ ಕಡೆ ಈ ಕಡೆ ನೋಡಲಾರಂಭಿಸಿದ.

ಆಗ ಅಗ್ನಿಶರ್ಮ “ಎಲೈ ರಾಜನೇ!
 ‘ಫನವೇ ಅಲ್ಲ ರಾಜ್ಯವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡು
 ತ್ತಿದ್ದೆ’ ಎಂದು ನೀನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ
 ಅಂದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೇ? ಮನದಲ್ಲಾ ಡಿಕೊಂಡ
 ಮಾತು ಯಾರೂ ತಿಳಿಯಲಾರದೆಂದುಕೊಂ
 ಡಿರ ಬಹುದು ನೀನು. ಏನಾದರೇನು? ನಿನ
 ಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟು, ಈ ಮಂ
 ಜಿನ ತೊಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತಂದು, ನಿನ್ನನ್ನು ಸುಖ
 ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಸುಖವಾಗಿರುವ
 ಭಾಗ್ಯ ನಿನ್ನಿಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನೇನುಮಾಡಲಿ?
 ಈಗ ನನ್ನ ಶಾಪವಿಮೋಚನೆ ಆಯಿತು.
 ನಾನು ಹೋಗಿಬರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದ. ಅಗ್ನಿ
 ಶರ್ಮ ಮತ್ತೆ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಮಾತು ತಪ್ಪಿದನಾದ್ದರಿಂದ ರಾಜನು
 ಮತ್ತೆ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು, ಕಣ್ಣೂ ಕಾ
 ಲೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಎಂದಿನಂತೆ ಬಾಧೆ
 ಪಡುತ್ತಿದ್ದ. ಶರ್ಮ ಹೊರಟು ಹೋದಂದಿ
 ನಿಂದ ಕೋಟಿಯ ಬುರುಜಿನ ಮೇಲಿದ್ದ ಅರಳಿ
 ಮರ ಎಂದೂ ಮಾತನಾಡಿದಂತೆ ಪ್ರಜೆಗಳು
 ಪುನಃ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಕಿರಿಯರೇ, ನೀವೆಂದಾದರೂ ತಮಿಳು ನಾಡಿಗೆ ಹೋದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿಯ ಗುಡಿ ಮುಂದೆ ಜನರು ಮೂರು ಮೂರು ಸಲ ಬೈತಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಮೂರು ಸಲ ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ತಲೆ ಮೊಟ್ಟಕೊಂಡು ಕೆನ್ನೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಭಕ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ಪದ್ಧತಿ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಅದು ಅಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಗೆ ಬಹಳ ಒಂದು ಪೂರ್ವ ಕಥೆ ಇದೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ—

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಜಮುಖನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಆನೆಯಂತಹ ಮುಖ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಹೆಸರು ಬಂದಿತೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಆತ ಉಗ್ರತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ಶಿವನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ತನಗೆ ಸಾವಿಲ್ಲದಂತೆ ವರ ಪಡೆದುಕೊಂಡ.

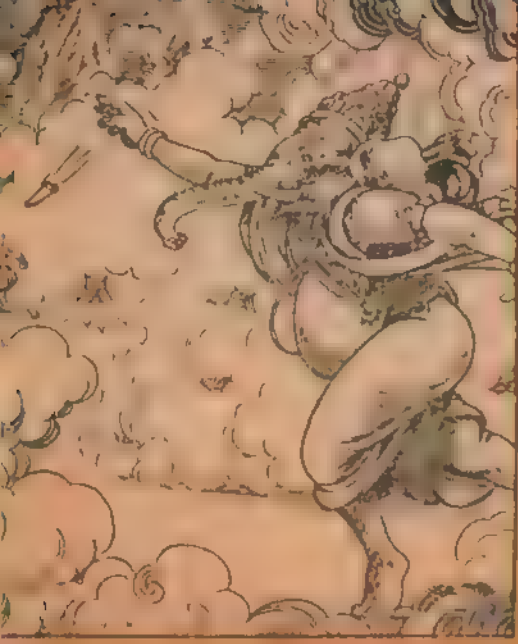
ಅಂದಿನಿಂದ ಅವನ ಗರ್ವ, ಅಹಂಕಾರಗಳು ಮಿತಿಮಾರಿದವು. ಅವನು ತನ್ನ ರಾಕ್ಷಸ ಸಮೂಹದೊಡಗೂಡಿ ದೇವೇಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಯೇ ದಂಡಿತ್ತಿ ಹೋದ. ದೇವತೆಗಳು ಅವನ

ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲಾರದೇ ಹೋದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೇ ತಂಪಾ ಆಸದೆಯಾಗಿ, ಅವರನ್ನು ಬಾಳೆ ಪಡಿಸಲು ಪಕ್ರಮಿಸಿದರು.

ಈ ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ದೇವೇಂದ್ರನು ಗಜಮುಖನೊಂದಿಗೆ “ಎಲೈ ಗಜಮುಖನೇ, ನಾವು ಸಹೋದರರಂತೆ ದ್ದೇವೆ. ಹೊಡೆವಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಆಳ ಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ; ನಾನು ಅಡವಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ವಿರಕ್ತಿಗೊಂಡವನಂತೆ ನಟಿಸಿದ.

ಅದಕ್ಕೆ ಗಜಮುಖನು “ನೀನಲ್ಲಿ ಗೂ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು” ಎಂದ.

ಗಜಮುಖನ ದಿದಾರ್ಯಕ್ಕೆ ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷಗೊಂಡರು. ಆದರೆ ಅವನ ತಂತ್ರವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯದೆ

ಗಣಪತಿ, ಗಜಮುಖನ ಸೊಕ್ಕು ಅಡಗಿಸುವುದೆಂದರೇನು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೆಲಸಬಿತ್ತೆಂದರೆ ಅತಿವರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಬಲ್ಲ ನಮ್ಮ ವಿನಾಯಕ. ನಿಜಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಿರುವಾಗ ಗಜಮುಖನ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಅಡಗಿಸುವುದು ಗಣಪತಿಗೆ ಮಹಾ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ.

ವಿನಾಯಕನು ಗಜಮುಖನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ "ಅಯ್ಯಾ, ನೀನು ತಕ್ಷಣ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಿಡು" ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಗಜಮುಖ ಹಿಂಚೂಳಿ ಹುಂಕರಿಸಿದ.

ಗಣಪತಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂತು. ಇವನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಲೇ ಕೂಡದೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ. ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಕೋರವಾದ ಯುದ್ಧವಾಯಿತು. ಗಣಪತಿ ತನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ಅಯುಧ, ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬಿಟ್ಟ. ಸೂರ್ಯಭಗವಾನ್‌ನ ಮಾವನಾದ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಪಶ್ಚೇಕವಾಗಿ ಈ ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ಯೇ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಯುಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನೂ ಕಾಣದಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಗಣೇಶ ಉಗ್ರನಾಗಿ ತನ್ನ ಎರಡು ದಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದನ್ನು ಅಟಕ್ಕನೆ ಮುರಿದು ಮಂತ್ರಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಗಜಮುಖನ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟ. ಚೂಪುಮೊನೆ ಯುಳ್ಳ ಆ ಮಂತ್ರಿಸಿದ ದಂತ ಅಂಕುಶದ ಹಾಗೆ ತಿವಿದು ಅವನ ದೇಹವನ್ನು ಚುಚ್ಚಿ, ಗಾಯಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ತಿವಿತಗಳಿಂದ ಮೈ

ಹೋದರು. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ತನ್ನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡಿ ಕೊಂಡು, ತನ್ನ ಪರಿವಾರದ ಮುಂದೆ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರಿಂದ ಪ್ರತಿದಿನ ಬೈಟಕ್ಕು ಹಾಕಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಅವಮಾನವನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ದೇವತೆಗಳು ಶಿವನಲ್ಲಿ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟರು.

ಆಗ ಶಿವನು ತನ್ನ ಹಿರಿಯ ಕುಮಾರನಾದ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಕರೆದು "ಮಗೂ, ನಯದಿಂದಲೋ, ಭಯದಿಂದಲೋ ನೀನು ಗಜಮುಖನ ಸೊಕ್ಕು ಮುರಿದು, ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಬಾಧೆಯೂ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು" ಎಂದು ಹೇಳಿಕಳುಹಿದ.

ವಿನಾಯಕನೆಂದಕೂಡಲೇ ಆಗಸರವನಂತೆ ಬೊಜ್ಜುಳ್ಳ, ಕೂತರೆ ಎಳಲಾರದ

ಚಂದಮಾಮು

“ಅಗತ್ಯವಾಗಿ; ನಿಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆ ಶಿರಸಾ
ವಹಿಸುವೆನು” ಎಂದು ತುಂಬಿದ ಹೃದಯ
ದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಗಜಮುಖ.

“ನನಗೆ ವಾಹನವಿಲ್ಲದುದರಿಂದ ನೀನು
ಈ ಇಲಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಾಹನವಾಗಿರ
ಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಆಸೆ” ಎಂದ ಗಣೇಶ.
ಗಣಪತಿಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಗಜಮುಖನು
ಇಲಿಯಾಗಿ ಗಣಪತಿಯ ವಾಹನವಾದ.

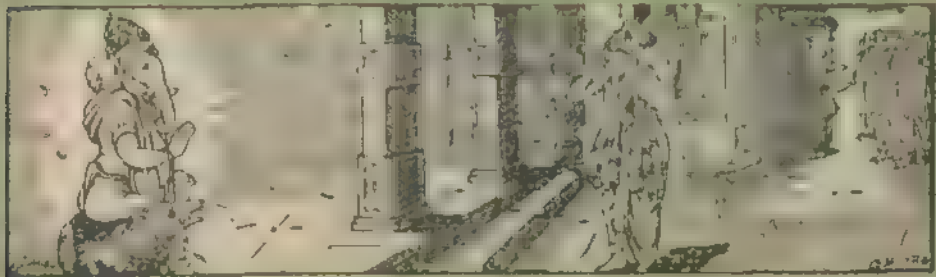
ದುಷ್ಟನಾದ ಗಜಮುಖನ ಸೊಕ್ಕು
ಮುರಿದು ವಿನಾಯಕನು ಮರಳಿ ಬರು
ತ್ತಿರುವನೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಆತ
ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲು ದೇವೇಂದ್ರಾದಿಗಳೆಲ್ಲರೂ
ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕಾಡುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಆಗ ಸಂಧಿಕೇಶ್ವರನು ದೇವತೆಗಳೊಂ
ದಿಗೆ “ನೀವು ಗಣಪತಿಯ ಮುಂದೆ ಸ್ತೋತ್ರ
ಗಳೂ, ಮಂತ್ರಗಳೂ ಪಠಿಸಿದರೆ ಆತ
ಮೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೇ
ದರ್ಶನಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ
ಕಿವಿ ಹಿಡಿದು ಬೈಟಕ್ಕು ಹಾಕಿ ಮೂರು
ಮೂರು ಸಲ ತಲೆ ಮೊಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮೂರು
ಮೂರು ಸಾರಿ ಕವಾಳಕ್ಕೆ ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳ
ಬೇಕು. ವಿನಾಯಕನು ಸಂತೋಷಪಡ

ಬೇಕೆಂದರೆ ಇದೇ ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾದ
ಕೆಲಸ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು “ಬೈಟಕ್ಕು, ಕವಾಳ
ಮೋಕ್ಷಗಳು ಈಗಲೂ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲವೆ?” ಎಂದು
ಅಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡರು. ಆಗ ಇದರ ಒಳ
ಗುಟ್ಟನ್ನು ಆರಿತ ಕೆಲ ಬುದ್ಧಿವಂತರು
“ಎಲೈ ಯುವಕರೇ, ಆ ಬೈಟಕ್ಕಿಗೂ, ಈ
ಬೈಟಕ್ಕಿಗೂ ಭೇದವಿಲ್ಲವೇ? ಬಲಾತ್ಕಾರ
ದಿಂದ ಹೊಡೆಯುವ ಬೈಟಕ್ಕು ಅವು; ಭಕ್ತಿ
ಯಿಂದ ಹೊಡೆಯುವ ಬೈಟಕ್ಕು ಇವು. ಗಜ
ಮುಖನೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯನೇನಲ್ಲ. ಈಶ್ವರನ
ಭಕ್ತ. ಅದರಿಂದಲೇ ಗಣೇಶನ ಕಟಾಕ್ಷ
ಹೊಂದಿ ಆತನಿಗೆ ವಾಹನವಾಗಿ ಕುಳಿತಿ
ದ್ದಾನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ದೇವತೆ
ಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆನಂದದಿಂದ ಮೂಷಕವಾಹನಾ
ರೂಢನಾದ ಗಣಪತಿಯಮೇಲೆ ವೃಷ್ಟವರ್ಷ
ವನ್ನು ಸುರಿಸಿದರು.

ಅಂದಿನಿಂದ ಗಣಪತಿಯ ವಿಗ್ರಹದ
ಮುಂದೆ ಕಿವಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬೈಟಕ್ಕು
ಹಾಕಿ ಮೊಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಕೆನ್ನೆಗೆ ಹಾಕಿ
ಕೊಳ್ಳುವುದು ದೇವಲೋಕದಲ್ಲೂ, ಭೂ
ಲೋಕದಲ್ಲೂ ವಾಡಿಕೆ ಆಯಿತೆನ್ನುವರು.

ಸರ್ವಕ್ಕೂ ಗರುಡಪಕ್ಷಿಗೂ ನೈರ

ವಕೆ ನೂತ್?

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ ಅಂತ ಒಬ್ಬ ಬೇಟೆಗಾರನಿದ್ದ. ಆತ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಮನೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಸಮಯವೆಂದು ಪಾತಾಳಲೋಕ ದಲ್ಲಿದ್ದ ನಾಗರಾಜನು ಪುಣ್ಯಕೋಟಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿದ್ದ ಆತನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ರಥದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಂತ್ರ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ಒಂದು ಸರ್ಪವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರ ಗೊಳಿಸಿದ.

ಕೆಲ ಸಮಯಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಆಡಲು ಹೋಗಿದ್ದ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿಯ ಮಗ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಹುಡುಕಿದ ತಾಯಿ ಕಾಣಸಲಿಲ್ಲ. ದಿಕ್ಕು ತೋರದೆ ಅಳುತ್ತಾ ಅಡವಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಅಲದಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕೂರಲು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹುತ್ರ ಕಾಣ ಸಿತು. ಅವನು ಆ ಹುತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾರಿದ.

ಹುಡುಗ ಮೇಗೋ ನಾಗಲೋಕವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡ. ಆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ದರೂ ಹಾವುಗಳೇ! ಮಾನವರೇ ಇಲ್ಲ.

ಅದರಿಂದ ಭಯಪಟ್ಟು ಹಾಗೆ ನಿಂತಿರು ವಾಗ ಕೆಲ ಸರ್ಪಗಳು ಬಂದು, ಮಾನವ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದವು. ಸರ್ಪಗ ಳೆಂದರೇನು? ಮಾತನಾಡುವದೆಂದರೇನು? ಎಂದು ಬಾಲಕನು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಹೊಂದಿ, ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಸುಳುವು ಹೇಳಲಿರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಪಗಳು ಮರುಕಗೊಂಡು, ಬಾಲಕನೇ, " ಇಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ನಾಗ ರಾಜನು ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಂಡೆವು. ಬೇಕಾದರೆ ಅರಮನೆಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಕೆ ಈಗ ಸರ್ಪವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾಳಲ್ಲಾ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬಲ್ಲೆಯಾ?" ಎಂದವು.

ಅದಕ್ಕೆ ಹುಡುಗ "ನನಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿ. ನಾಗರಾಜನನ್ನು ಬೇಡಿ ನನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ನೋಡುವೆನು" ಎಂದ.

ಸರಿ ಎಂದು ಆ ಸರ್ಪಗಳು ನಾಗರಾಜನ ಅರಮನೆಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿದವು. ಅವನು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಪ ರೂಪ ತಾಳಿದ್ದ ಆತನ ತಾಯಿ ಅವಸರ

ದಿಂದ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದಳು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ನಾಗರಾಜ ಆ ಬಾಲಕನನ್ನು ಸರ್ಪವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದ. ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳು ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಪಗಳಾಗಿ ನಾಗರಾಜನ ಅರಮನೆ ಯಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಪುಣ್ಯ ಕೋಟಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ನೋಡಲು, ಪತ್ನಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಪುತ್ರನೂ ಇಲ್ಲ. ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ ಯೋಚಿಸಿದ; ರಥದ ಚಕ್ರಗಳ ಗುರುತು ಕಾಣಿಸಿತು. ಆ ಗುರುತನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಲು ಅರಣ್ಯ, ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿಷ್ಟೆ ಅಲಿದಮರ, ಅದರಡಿ ಹುತ್ತದವರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು ಗಬಕ್ಕನೆ ಆ ಹುತ್ತದೊಳಕ್ಕೆ ಹಾರಿ, ನಾಗ ಲೋಕ ಸೇರಿಕೊಂಡ.

ಆತನನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ನಾಗರಾಜ ಓಡಿ ಬಂದು ಆತನೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಹೂಡಿದ. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಭಯಂಕರ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತಿರ.ವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಪರೂಪ ದಲ್ಲಿದ್ದ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿಯ ಪತ್ನಿ, ಪುತ್ರನೂ ಸಹ ಓಡಿ ಬಂದು ಆತನ ಕಾಲಿಗೆ ಸುತ್ತಿ ಕೊಂಡರು. ಅವರು ತನ್ನ ಪತ್ನಿ ಪುತ್ರರೇ ಎಂದು ಗ್ರಹಿಸಿ, ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ ತನ್ನ ಇಷ್ಟ

ದೈವವಾದ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಸ್ವರ್ಗಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವರು ಗರುಡಪಕ್ಷಿಗಳಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದರು

‘ಇವನು ಯಾರೋ ಅಪಾರ್ಥ್ಯನಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾನೆ’ ಎಂದು ನಾಗರಾಜ ಆಕ್ಷರ್ಯ ಪಡುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ. ಪುಣ್ಯಕೋಟಿಯೂ ಸಹ ಒಂದು ಗರುಡಪಕ್ಷಿಯ ಹಾಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ನಾಗರಾಜನನ್ನು ಚೂಪಾದ ಉಗುರುಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದ. ಆದರೆ ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾಗರಾಜನೂ, ನಾಗಗಳೂ ಮಾಯವಾದರು. ಇವರು ಹೊರಗೆ ಬರಲಾರಲೇ ಎಂದು ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ ಪಕ್ಷಿರೂಪ ದಿಂದ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಕಾದರೂ ಅವರು ಹೊರಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ “ನಿನ್ನ ದುರ್ನಡತೆಗೆ ತಕ್ಕ ಶಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ವರೆವಿಗೂ ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ತಪಫ ಮಾಡಿದ.

ಗರುಡಪಕ್ಷಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆತನೂ, ಆತನ ಕುಟುಂಬವೂ ಅಂದಿನಿಂದ ಹಾವುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ, ಬೆನ್ನಿಟ್ಟ ಕಬಳಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದ ಗರುಡ ಹಾವುಗಳಿಗೆ ಜಾತಿವೈರ ಬೆಳೆಯಿತು

ಕೆಳಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲೂ
ನಾಲ್ಕು ಬೆಕ್ಕುಗಳು ಮಧ್ಯದ ಇಲಿ
ಯನ್ನ ಹಿಡಿಯಲು ಹೊಂಚು ಹಾಕು
ತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಬೆಕ್ಕಿಗೆ
ಮಾತ್ರ ದಾರಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತೆ. ಅದು
ಯಾವುದು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವಿರಾ ?

ಇವುಗಳೇನು ಹೇಳಬಲ್ಲೀರಾ ?

1. ಬಾ ಬಾ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿ ಕರೆವರು,
ರೋಕ್ಕವ ಕೊಟ್ಟು ಇಕ್ಕಿಕ್ಕುವವರು,
ಇಕ್ಕುವಾಗ ಅಳುವರು,
ಇಕ್ಕಿದಮೇಲೆ ನೋಡಿ ನಗುವರು.
2. ಎತ್ತದರೆ ಧಡಿಯು, ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಮುಳ್ಳು
— ಬೇ. ನ. ಗೋಪಾಲರಾವ್
3. ನೋಡಿದರೆ ನೋಡುವುದು
ನೋಡದರೆ ನೋಡದು
ರೂಢಿಯೊಳು ಸರ್ವತ್ರ ನೆಲೆಸಿಹುದು
4. ಅಂಡದಲಿ ಹುಟ್ಟಿದೆನು
ವೈರಿಗಳ ಹಿಂಡಿನಲಿ ಬೆಳೆದೆನು
ಮಾಮರಗಳ ಕಂಡದಲಿ ಹಾಡಿದೆನು
ಕವಿಗಳ ಕವನದಲಿರುಹಿದೆನು.

—ಕೊ. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ

5. ಮೂರುಜನ ಮುಂಡೇರು ಬಿಸಿಲು
ಬಂದಾಗ ಮುಖಗಳು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ.
—ಶ್ರೀನಿವಾಸ್
6. ಕಡೆಕಪ್ಪು ನಡುಬೀದರು,
ಉಡುವ ವಸ್ತ್ರವಿದಲ್ಲ
ಬಿಡದೆ ನೀರುಂಟು ಮಡುವಲ್ಲ
7. ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಕಣ್ಣು, ನೆತ್ತಿಲಾದರೂ ಬಾಲ
ಹುತ್ತಿನ ಹುಳುವ ಹಡಿದು ತಿನ್ನುವುದು
—ಬಿ. ಅನಂತಪದ್ಮನಾಭ
8. ತಿಂಡಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ
ತೀರ್ಥ ಕುಡಿದರೆ ಸಾವು
9. ಹೊಂಚಿರುವ ದೆವ್ವ
ಹೋದಕಡೆಗೆಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತೆ.
10. ನೆಲಪುರ, ನೆಲಪುರದಮೇಲೆ
ಕಂಚಿಪುರ, ಕಂಚಿಪುರದಮೇಲೆ
ಶ್ರೀಕಪುರ, ಶ್ರೀಕಪುರದಲ್ಲಿ
ಬಿದುಜನ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

—ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಕಾಮತ್

ಹುಲಿಯೂ ನರಿಯೂ ★ ★ ಕೆ. ಗಣಪತಿ ಭಟ್ಟ, ಮಂಗಳೂರು.

ಒಂದು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹುಲಿಯಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಹಾರ ಸಿಕ್ಕದೆ ತುಂಬ ಹಸಿವಾಗಿ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಒಂದು ನರಿಯ ಬಿಲದ ಹತ್ತಿರ ಬಂತು. ಆಗ ಅದರೊಳಗೆ ನರಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಗತಿ ಕಾಣದೆ ಆ ನರಿ ಬಂದೂಡನೆ ಅವನ್ನಾದರೂ ತಿನ್ನಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲದಿಂದ ಹುಲಿಯು ಆ ಬಿಲದೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಕುಳಿತು. ಸಾವ, ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಕಾದು ನೋಡಿತು.

ಬೆಳಗ್ಗೆ ಕೊಳೆ ಕೂಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನರಿಯು ತನ್ನ ಬಿಲದ ಹತ್ತಿರ ಒಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಹುಲಿಯ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಗುರುತು ಕಂಡಿತು. ಜಾಣ ನರಿಯು ಹೆಜ್ಜೆಯಗುರುತು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದೆವೆಂದು ನೋಡಿ ಬಿಲದಲ್ಲೇ ಹುಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ನೆನಸಿತು. ಆದರೆ ಹುಲಿಯು ಅಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸಂಸೆಯಾಗಿಯೂ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಹೇಗೆ? ಹೊರಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಕಾಯುವುದು? ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಉಪಾಯಹೂಡಿತು. ಹುಲಿಗೆ ಕೇಳಿ ಸುನಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಇನ್ನೊಂದು ಮಿತ್ರ ನರಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತಾಡುವಂತೆ "ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಂದು ಈ ಬಿಲವನ್ನು ಕರೆದಾಗ ಅದು ಮಾತನಾಡುವುದು. ಅದು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ನಾನು ಒಳಗೆ ಹೋಗುವುದು. ಹಾದೋ ಅಲ್ಲವೋ ನೋಡು" ಎಂದು ಹೇಳಿ 'ಓ ಬಿಲ' ಎಂದು ಕರೆಯಿತು. ಬಿಲ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ನರಿಯು ಹೀಗೆ ಮೂರು ಬಾರಿ ಕರೆಯಿತು. ಬಿಲದ ಯಾವ ಸದ್ದಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಹುಲಿಯು ಹೊಂಚುತ್ತಾ ಗಮ್ಮನೆ ಒಳಗೇ ಕುಳಿತು.

ಆಗ ನರಿಯು 'ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಕರೆದಾಗ ಬಿಲವು ಮಾತನಾಡುವುದು. ಈವತ್ತು ಮೂರು ಬಾರಿ ಕರೆದರೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕಡೆಯ ಸರ್ತಿ ಕರೆಯುವೆನು. ಈ ಬಾರಿ ಮಾತನಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಹೊರಟೇ ಹೋಗುವೆನು' ಎಂದು ಹೇಳಿ 'ಓ ಬಿಲ'ವೆಂದು ಇನ್ನೂ ಜೋರಾಗಿ ಕೂಗಿತು. ಆಗ ಒಳಗಿರುವ ಹುಲಿಯು ಈ ಬಾರಿ ಮಾತನಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ನರಿಯು ಹೊರಟು ಹೋದೀತೆಂಬ ಆಶೆಯಿಂದ 'ಹೂಂ, ಬಾ' ಎಂದಿತು. ನರಿಗಿನ್ನೇನು ಬೇಕು? ಅದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕು, 'ಬಿಲವು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಲಕ್ಕೆ ಜೀವ ಇದೆಯೇ? ಇದು ಹುಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡುವುದು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಓಟಕಿತ್ತಿತು. ಹುಲಿಯು ನಂತರ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ತಿಳಿಗೇಡಿತನಕ್ಕಾಗಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಡುತ್ತಾ ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು.

ಗೂಡು ಜೀನು ಮಯಣ
ಮಯಣದ ಮೇಲೆ ನೋಣ
ಜೀನು ಕುಪ್ಪ
ಇರುವುದಪ್ಪ!
ಅದಕೆ ಅದೇ ಹಣ!

—ಕೆ. ಗುಂಡುರಾವು.

ನೋಡು ನೀನಾ ಗುಡ್ಡ
ಅದರ ಮೇಲೊಬ್ಬ ಹೆಡ್ಡ
ಜಗವ ನೋಡಿ
ನಗೆಯ ಬೀರಿ
ಸವರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಗಡ್ಡ.

—ಕೂಡೆ, ರಾಮರಾವ್.

ಜಡೆಯ ಹಾಡು

(ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ)

ಜಡೆಯನು ಹೆಣೆವಾ ಗೆಳತೀರಾ !
ಅಡಿಗಳ ನಿಡುವಾ ಬನ್ನೀರಾ || ಪಲ್ಲವಿ ||
ಮಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಪಿಗೆ ಸೇವಂತೀ
ಸುಕ್ಕೀ ಜಾಜೀ ಇರುವಂತೀ
ಹೂಗಳ ತೋಟವ ಬೆಳಸೋಣ
ಹೂವಿನ ದಂಡೆಯ ಮುಡಿಯೋಣ—

ಮುಳುಗೀ ಮಿಂದೂ ಶುಚಿಯಾಗಿ
ಹಿಣಗಿಸಿ ಕೂದಲು ಬಿಡುವಾಗಿ
ಎಣ್ಣೆಯ ತೀಡಿ ಮಿಡುವಾಗಿ
ಹಣೆಗೆಲಿ ಬಾಚಿ ನಯವಾಗಿ—
ಕಣಕಣ ಕೈಯಾ ಬಳಿಯಲುಗೇ
ವನಿತೆಗೆ ತನುವಿಗೆ ಚುರುಕಾಗೇ
ಮನೆಗೆಲಸಂಗಳು ಬಿಡುವಾಗೇ
ಹೆಣೆಯುವ ನಾವ್ ಜಡೆಯನು ಹೀಗೇ.

ಕೈಗಳಿಗೆರಡೂ ಬಳೆಚೆಂದ
ಮೈಗೇ ಬಟ್ಟೇ ಬರೆ ಚೆಂದ
ಹಣೆಗೊಂದೂ ಕುಂಕುಮ ಚೆಂದ
ತುಂಬಿದ ತಲೆಯಾ ಜಡೆ ಚೆಂದ.

* * *
ಮೈಮೆಯ ಜಡೆಯಿದು ಕತೆಯುಂಟು
ನಮ್ಮ ಪ್ರರಾಣದ ಒಳಗುಂಟು

ಬಿಟ್ಟದ ತಲೆಯು ಭಯಂಕರವು !
ಕಟ್ಟಿದ ಜಡೆ ಬಲು ಸಿಂಗರವು !
ರಾಮಾಯಣದಾ ಕತೆಯಲ್ಲೇ
ರಾವಣ ಬಂದು ಮರೆಯಲ್ಲೇ
ಹಿಡಿದನು ಸೀತೆಯ ಜಡೆಮುಡಿಯಾ
ಮಡಿದನು ರಾವಣ ! ಹೆಣೆ ಜಡೆಯಾ !
ಪಾಂಡವ ಪತ್ತಿಯ ಮುಡಿಯೆಳೆದು
ಕೌರವರೃದರು ಜಡೆಯೆಳೆದು !

ಬಿಟ್ಟದ ತುಂಬನು ಹಿಡಿದಂದ.
ಸತ್ತನು ಕೀಚಕ ಹಿದೆ ತಿಂದು
ಎಚ್ಚರ ! ಜಡೆ ಸರ್ಪಕಾರೀ !
ಕಚ್ಚೀತಾ ಬೈತಲೆಯ ಸಿರೀ !

* * *

ನೇತಾಡುವ ಜಡೆ ಹಿಂದಂದ !
ಸುತ್ತಿದ ಜಡೆ ಇನ್ನೊಂದಂದ !
ಕವಲಿನ ಜಡೆ ಕಿರಿಯರಿಗಂದ !
ಬಗೆಬಗೆ ಜಡೆ ಬಾಲೆಗೆ ಚಂದ !

ಬೆಳೆಯಲಿ ಕೂದಲು ಸೊಂಪಾಗಿ !
ತಲೆಯಲಿ ಬಾಳಲಿ ತಂಪಾಗಿ !
ತುಂಬಿದ ತಲೆ ನಿತ್ಯವುಗಾಗಿ !
ಬಿಂಬಿಸಲೀಶನ ಮುಂದಾಗಿ !

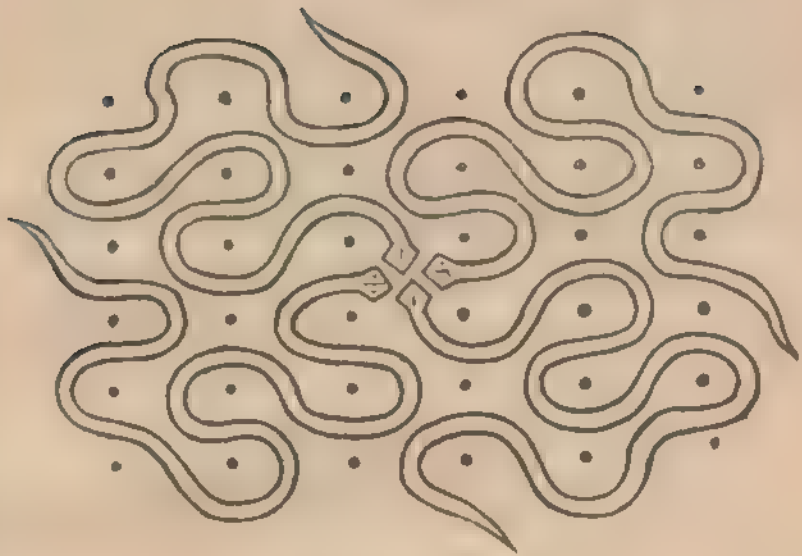
ಮಾತನಾಳುವವಳು

ಮಕ್ಕಳ ರೀತರವು ಸ್ವಿಗೆ ಲೋಕಾಂತಗಳು ಸೇರಿರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ರಕ್ತವೃದ್ಧಿಗೆ ಲಿವರ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದೆಂದೂ, ಹಾಲು ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುವುದೆಂದೂ ಅನೇಕರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲೂ, ಹುಣಿಸೆ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲೂ ಕಬ್ಬಿಣ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಮಾವೂ, ಸೇಬೂ, ಅಂಜೂರ, ನೇರಳೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕಬ್ಬಿಣ ಅಧಿಕಾಂಶವಿದೆ. ಬೇಣ, ಕತ್ತಲೆಯ ಹಲವು ಜಾತಿ ಹಣ್ಣುಗಳು, ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣು ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ (ಕಾಲ್ಸಿಯಂ) ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದು. 'ಹಿರೇ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ : ಸಿ' ವಿಟಮಿನ್‌ಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿ.

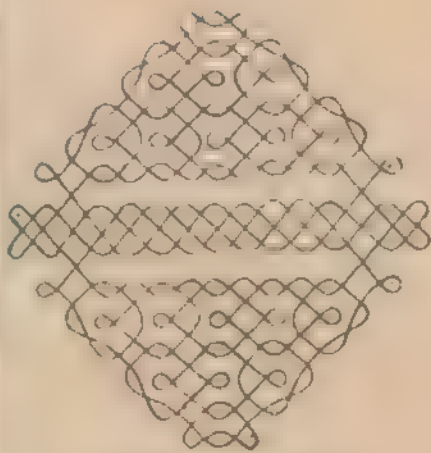
ಯಾವಾಗಲೂ ಮೊದಲಿನ ಹಣ್ಣಾದ ಫಲಗಳನ್ನು ಭುಜಿಸುವುದು ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಅವಕ್ಕೆ ನಾದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಒಳಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒದಲಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದ ಬಹುದು. ಪುಷ್ಟಿ ಕೊಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಹಣ್ಣಿನ ರಸದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೊಂಬೆಯೂ, ಸೇಬು ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಸಿಪ್ಪೆ ತೆಗೆ ಯದೆ ಹಾಗೆಯೇ ತಿನ್ನುವುದು ಉಚಿತ.

ಫಲಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಡದು. ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಸಕ್ಕರೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಣಗಳು (ಅಸಿಡ್) ಮಿಶ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಸೇರಿದರೆ ಫಲಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಸತ್ವ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವುದು ಬಾರಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಲೂ ಒಂದು. ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಕೇವಲ ಫಲಗಳ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಬೇರಿಸುವರೆಂದು ಹೇಳು ವರು. ಆದರೆ ಮಾನವಶರೀರ ಪುಷ್ಟಿಗೆ ಫಲಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಂದರೆ ಸಾಲದು. ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳಿಗೆ ಕೊಬ್ಬು, ಲೋಹ, ಲವಣ, ವಿಟಮಿನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇರುವ ಆಹಾರ ಭುಜಿಸಬೇಕು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಕಡಿಮೆ ಯಾದರೂ ಅದು ಪೂರ್ತಿ ಆಹಾರವೆನಿಸಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ವರೂ ಉಳಿಸಬೇಕಾದ ತರುವಾಯ ಎರಡು ದಿನವು ಫಲಗಳನ್ನು ತಿಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರಿಹೋಗಬಹುದು. ಅಂದಮೇಲೆ ಬೇಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇವುಗಳ ಅಗತ್ಯವೆಷ್ಟೆಂದು ನೀವೇ ಊಹಿಸಬಹುದು.

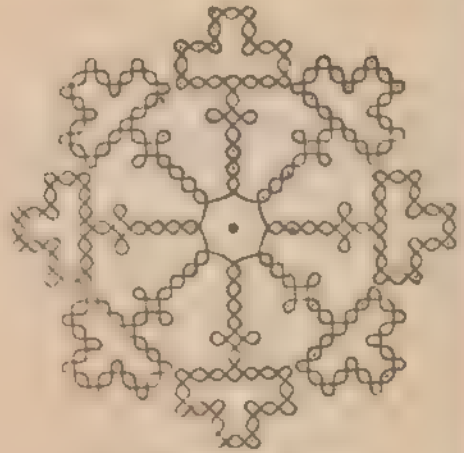
ರಂ ಗೋಲಿ

ಎ. ಸುರೇಶ, ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು

ಎಂ ಸರೇಕುದ, ಮೈಸೂರು

ಬಿ ನಾಗರಕ್ಷ, ತುಮಕೂರು

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಇಸ್ಪೀಟು ಟ್ರಿಕ್ಕು

ಈಗ ಹೇಳುವ ಟ್ರಿಕ್ ಅತಿ ಸುಲಭ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಇಸ್ಪೀಟು ಎಲೆಗಳನ್ನು ನೀನು ಮನೆ ಯಿಂದ ತರುತ್ತಾ ವಾಡಿಕೊಂಡು ಬರ ಬೇಕಾದ ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಹತ್ತಿರ ಇರ್ತಾ ವ್ಯಾಕ್‌ನಿಂದಲೇ ನೀನು ಈ ಗವ್ಯತ್ತು ಮಾಡಬಹುದು.

ಸಭೆಗೆ ಬರುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಯಾರ ಹತ್ತಿರವಾದರೂ ಪ್ಯಾಕ್ ಇದ್ದರೆ ಕೇಳಿ ತೆಗೆದುಕೊ. ತರುವಾಯ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ತಪಸ್ಸು ಆ ಪ್ಯಾಕ್‌ನಿಂದ ಒಂಬತ್ತೋ, ಹತ್ತೋ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವಂತೆ ಹೇಳು. ಆಗ ನೀನು ಆ ಒಂಬತ್ತು ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಲೆಯನ್ನು ನಿನ್ನ ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ತೋರಿಸು. ಮಿಕ್ಕ ಎಂಟು ಎಲೆ ಗಳನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಂಗೈ ಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಎರಡನೆ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಜೋರಿಸು. ನಂತರ ಹಾಲಿಯಾಗಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯನ್ನು ಇಸ್ಪೀಟು ಎಲೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಅಂಗೈ ಸುತ್ತಲೂ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾ ಯಾವುದೋ ಮಂತ್ರ ಪಠಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ನಟಿಸಿ, ಎಲೆಗಳಿರುವ ನಿನ್ನ ಅಂಗೈಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸು. ಏನು ವಿಚಿತ್ರ! ಒಂದು

ಎಲೆಯಾದರೂ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ! ಪ್ರೇಕ್ಷ ಕರು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಮಿಕಿಮಿಕಿ ನೋಡು ತ್ತಿರುವರು. ಸ್ವಲ್ಪಸಮಯ ಅವರು ಹಾಗೇ ನೋಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡು. ಯಾವುದೋ

ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಸಭಿಕರು ತಿಳಿಯುವರೇ ಹೊರತು ಇದರ ರಹಸ್ಯ ಯಾರೂ ತಿಳಿಯಲಾರರು. ರಹಸ್ಯ ವೆಲ್ಲಾ ಇದು.

ಸಭೆಗೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ನೀನು ಅಂಗೈ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಕೂದಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಎಷ್ಟೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ದರೂ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಕಾಣಸದಂತೆ ಸಣ್ಣಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಂಗೈ ಬಣ್ಣದಂತಹ ಕೂದಲೇ ಇರ

ಬೇಕು. ಸಭೆಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನ ಹತ್ತಿರದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ 9 ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಈ ಕೂದಲಿಗೂ, ಅಂಗೆಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವ ರೀತಿ ಮೊದಲನೇ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಿಕ್ಕ ಎಂಟು ಎಲೆಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿರುವ ರೀತಿ ಎರಡನೇ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನೋಡು. ಹೀಗೆ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದ ನಂತರ ಮೊದಲನೇ ಎಲೆ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳದಂತಿರಲು ಕೂದಲು ಆಧಾರವಾಗಿರುವುದು. ಮಿಕ್ಕ ಎಂಟು ಎಲೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲನೇ ಎಲೆ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಈ ಟ್ರಿಕ್ಯಿನ ರಹಸ್ಯ.

[ಈಗಾರೂ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿ ಉಚಿತ ಸಲಹೆ ಹೊಂದ ಬಯಸುವ ಪಾಠಕರು ನೇರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾರಂಗಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ. ಆದರೆ ಎರಡು ವಿಷಯ ಗಮನಿಸಬೇಕು. 1. ಅವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು. 2. ಬರೆಯುವಾಗ ಚಂದಮಾಮದ ಹೆಸರು ನೀವು ಸೂಚಿಸಬೇಕು.]
ಪತ್ರಿ: ಪ್ಯೂಫಿಸರ್ ಪಿ.ಸಿ. ಸರ್ಕಾರ್, ಮೆಟಿಷಿಯರ್,
ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ 7878, ಕಲಕತ್ತಾ-12.

ಪುಟಚಂಡು

ಓಟೀಲು ನುಡಿಯಿತು! ಪ್ರೇಮೋಪಾಧಿತು
ಹಾಡಲೋ ಪುಟ ಚಂಡ.

ಪಾಲರು ಬಂದರು, ಹುಡುಗರು ಜಗಿದರು
ಜಗಿಯಲೆ! ಪುಟಚಂಡೆ || ಪಲ್ಲ ||

ಪಾಲರ ಸಿರಿಯೇ! ಭಾಗ್ಯದ ಖಣಿಯೇ!
ಬಾ! ಬಾ! ಎನ್ನಯ ಭಾರತ ಮಾತೆಯ
ಚಿನ್ನದ ಪುಟಚಂಡೆ!

ಒದ್ದರು ಬೆದರದೆ, ಗೆದ್ದರು ಹಿಗ್ಗದೆ
ಬಲವನು ಬೆಳೆದು ಭರದಿಂಪುಟಿಯಲೆ!
ಭವ್ವರೆ ಪುಟಚಂಡೆ!

ಚಿನ್ನದ ಚಂಡೇ! ರನ್ನದ ಗುಂಡೆ!
ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಕೀರ್ತಿಯ ಬೆಳಸಲು
ಕುಣಿಯಲೆ ಪುಟಚಂಡೆ!

ನನ್ನಿಯು ಗಲ್ಲಲಿ ನಲೆಯು ಬೆಳೆಯಲಿ
ಕೋಕಿಲೆ ಹಾಡಲೆ! ದೇಶವು ಬೆಳೆಯಲಿ!
ಕುಣಿಯಲೆ! ಪುಟಚಂಡೆ!

ನಗಾರಿ ಥಣ್ ಥಣ್
ನಫೂರಿ ಪೌಂವ್ ಪೌಂವ್
ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವದು ನಾಡೊಳು ಮೆರೆಯಲಿ
ಹಾಡಲೆ! ಪುಟಚಂಡೆ!

ಪಾದಿಯು ಹಬ್ಬಲಿ, ಭೇದವು ಅಳಿಯಲಿ
ಕನ್ನಡ ಭೂಮಿಯು ಸುವರ್ಣವಾಗಲಿ
ಸುಳಿಯಲೆ ಪುಟಚಂಡೆ!

ದಯೆಯೇ ಧರ್ಮವು, ಧರ್ಮಕವಿಜಯವು
ಜಯ ಜಯ ಪುಟಚಂಡೆ!
ಶಾಂತಿಯು ಬೆಳೆಯಲಿ, ಕ್ರಾಂತಿಯು ಮೊ
ಹಾಡಲೆ ಪುಟಚಂಡೆ! [ಈಗಲಿ

— ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ಹೀರೇನುತ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಜಾಣೆ ಸರೀಕ್ಷೆ

ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಒಂದು ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಹಡಗಿನನ್ನು ಒಡನೆ ವಸ್ತ್ರ ಹಾಕಿ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಎಲ್ಲೆಗೋ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಗುರುತಿಸವಳೊಬ್ಬಳು ಎದುರಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿ "ಏಕೆ ಹಡಗಿಗೆ ಯಾರ ?" ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದಳು.

ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಹೆಂಗಸು "ನನ್ನ ಮಾವನಿಗೆ ಇವಳ ಮಾವ, ಮಾವ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧ ನೀನೇ ಯೋಚಿಸಿಕೊಂಡು ಎಂದೆ. ಹೇಳಿ ಲಗುಬಗನೆ ಹೊರಟು ಹೋದಳು. ಹಾಗಾದರೆ ಮಕ್ಕಳಿರಾ ಸಂಬಂಧವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಹೇಳಬಲ್ಲೀರಾ ?

—ಶ್ರೀಮತಿ ಉಗ್ರಂಕರ

ನಗೆ-ಹುನಿ

ಒಂದು ಕಾಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕಿಯು ವಿವ್ಯಾಧಿನಿಯರಿಗೆ ದಾತ ಹೇಳಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅದೇನು ಪಾಠ ಎಂದರೆ ಕೋಳಿ ಪ್ರಬಂಧ ಅಕೆ ಒಂದು ಕೋಳಿ ತತ್ತಿ (ಮೊಟ್ಟೆ)ಯನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೋರಿಸಿ "ಮಕ್ಕಳಿರಾ, ಇದು ಹೇಗೆ ಸುಂಡಗಿದೆ ನೋಡಿ. ಇದರಿಂದ ಮರಿಗಳು ಹೊರಗೆ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಅಲ್ಲವೇ" ಎಂದಳು. ಮೊಟ್ಟೆ ಶರೀರದಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಸವಸ್ಯೆಯೇ ಬೇರೆ. "ಕೋಳಿ ಮರಿ ಅದನ್ನು ಒಡೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಬರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ ಅಲ್ಲ ಮೇಡಂ. ಅದರೊಳಗೆ ಮರಿ ಹೇಗೆ ಹೊಕ್ಕಿತು ಎಂಬುದೇ ಆಶ್ಚರ್ಯ" ಎಂದಳಂತೆ.

—ಜ. ಬಸವರಿಂಗ

ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

1. ಯಾವ ಕುದುರೆ ಏರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ?
2. ಜನರಿಲ್ಲದ ದೇಶವಾವುದು ?
3. ಬಾರಿಸಲಾಗದ ತಾಳವಾವುದು ?
4. ಧರಿಸಲಾಗದ ಸರವಾವುದು ?
5. ಎಲೆಗಳಿಲ್ಲದ ಮರವಾವುದು ?
6. ನೀರಿಲ್ಲದ ಸಾಗರವಾವುದು ?
7. ತಿನ್ನಲಾಗದ ರಾಗಿ ಯಾವುದು ?
8. ಹೂವಾಗದ ಮೊಗ್ಗು ಯಾವುದು ?

—ಟಿ. ಚಂದ್ರರಾಜ ಸೆಟ್ಟಿ

ಸೂಚನೆ

ಅಣ್ಣನು ಕರೆದರೆ ಅಟಕ
ಅಕ್ಕನು ಕರೆದರೆ ತೋಟಕ
ಅಪ್ಪನು ಕರೆದರೆ ಪಾಠಕ
ಅಮ್ಮನು ಕರೆದರೆ ಉಟಕ
ಅಜ್ಜನು ಕರೆದರೆ ಓಟಕ
ಅಜ್ಜಿಯು ಕರೆದರೆ ಕಾಟಕ.

—ಬಿ. ಅನಂಕಪದ್ಮನಾಭ ರಾವ್

ಗಿಡವು ಗಿಡ

ಅವನೊಬ್ಬ ಹೆಡ್ಡು
ಉಪ್ಪು ಉಪ್ಪು
ಅವ ಮತ್ತು ವೆಪ್ಪು
ಸಣ್ಣವು ಸಣ್ಣ
ಅವ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣ
ಚಿಕ್ಕವು ಚಿಕ್ಕ
ಅವ ಮಾತ್ರ ವಕ್ಕ

—ವಿ. ಕೆ. ಜೋಡಿ.

ನಗೆ - ಹನಿ

ಭಿಕ್ಷುಕ—ಯಜಮಾನ್ಯೇ ಭಿಕ್ಷಾ ಹಾಕಿರಿ.
ಯಜಮಾನ ಎನೂ ಇಲ್ಲವಪ್ಪ, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ.
ಭಿಕ್ಷುಕ—ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ನನ್ನ ಕೂಡ
ಬಂದುಬಿಡಿ, ಸಾಮಿ.

—ಸಿ. ಎಲ್. ಬಿಳಿಗ.

ಪೋಲೀಸ್—(ಕೆ ದಿಯನ್ನು ಕುರಿತು) ನಿನಗೆ
ಓದಲು ಬರುವುದೇ?

ಕೈದಿ—ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಓದಲು
ಬಾರದು.

ಪೋಲೀಸ್—(ಕಾಗದ ಪೇಸ ಕೊಟ್ಟು) ಹಾ
ಗಾದರೆ ಇದರಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ಬರಿ.
(ಕೆ ದಿ ಎಸೆನೋ ಗೀಟಿ ಬರೆದು ಕಾಗದ
ಹಿರಿದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ.)

ಪೋಲೀಸ್—ಇದೇನಯ್ಯ ಹೀಗೆ ಸಿಕ್ಕಾ ಬಿಟ್ಟಿ
ಗೀಟಿರುವಿ? ಎನು ಬರೆದಿರುವೆ ಓದು?

ಕೈದಿ—ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮೊದ
ಲೇ ಹೇಳಿದೆಲ್ಲವೇ?

—ಜ. ಬಸವಲಿಂಗ

ಮೇಷ್ಟ್ರು—(ವಾಕ್ಯ ಚನೆಗೆ) ಕಿಟ್ಟು, ಬಿಟ್ಟು
ಪರಿಗೂ ಜರ್ವನಿಯವರಿಗೂ ನಡೆದ
ಯುದ್ಧ ವನ್ನ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವ
ರಿಸಿ ಹೇಳು.

ಕಿಟ್ಟು—“ಅವರು ಇವರಿಗೆ ಹೊಡೆದರು, ಇವರು
ಅವರಿಗೂ ಹೊಡೆದರು. ಬದುಕಿ ಉಳಿದ
ವರು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋದರು.”

—ಕೆ. ಎ. ಪೈ.

ಹಲ್ಲಿನ ಡಾಕ್ಟರು—(ಹುಡುಗನ ಒಂದು ಹಲ್ಲು
ಕಿತ್ತಮೇಲೆ) ರಾಯರೇ, ಫೀಸು 25
ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಿ.

ರಾಯರು—(ಭ್ರಮೆಯಿಂದ) ಇದೇನು ಡಾಕ್ಟ
ರೇ, ಹಲ್ಲು ತೆಗೆದರೆ 25 ರೂಪಾಯಿ ಫೀಸು
ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಹ. ಡಾಕ್ಟರು—ನಿಮ್ಮ ಹುಡುಗ ಹಲ್ಲು ಕೀಳು
ವಾಗ ಕಿರುಚಿದ ಧೈನಿಗೆ ಕಾದಿದ್ದ ನನ್ನ 4
ಗಿರಾಕಿಗಳು ಓಡಿದರಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ? ಅದರ
ನಷ್ಟ ಯಾರಿಗೆ?

ಎನ್. ಎಸ್. ಗುಂಡೂರು

ಹೆಸರು ಹೇಳುವಿರಾ ?

ಮದನಮೋಹನನನ್ನು ಕಾಮನು ತ್ಯಜಿಸಿದರೆ
ಕಾಳಿದಾಸನನ್ನು ಕಾಳಿಯು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ
ದಿನಕರನು ದಿನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ
ಮದನನ ದನವು ತಪ್ಪಿಸಿ ಹೋದರೆ
ನಯನ ಚಂದನ ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದರೆ
ಗಾಂಗೇಯನ ಗೇಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ
ಜಲಧಿಯ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದರೆ

ಪ್ರೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಓವರ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುರುಷನ ಹೆಸರಾ
ಗುವುದು ಆ ಮಹರ್ಷಿಯನಾರಂದು ಹೇಳುವಿರಾ

—S. R. ಎಕ್ಕಾರು.

ಚೌತಿಯ ಉಡಿಗೆರೆ

ಅಪ್ಪನು ಮಾಡಿದ ಚೌತಿಯ ಪ್ರತೀಕೆಗೆ
ಅನೆಯ ಸೊಂಡಿಲ ಮೊಗವಿತ್ತು ||

ಇಲಿಯನ್ನೇರಿದ 'ಯಾರಿದು' ಎಂದೆನು

'ಈತ್ತರ ಸುತ' ಎಂದನು ಅಪ್ಪ || ೧ ||

ಉಮಾಕುಮಾರನ ಚೆಲು ಹಬ್ಬದ ದಿನ

ಊಟಿಕೆ ಬಂದರು ಅತಿಥಿಗಳು ||

ಎಲೆಗಳನಿರಿಸಿ ಅನ್ನವ ನಿಕ್ಕಲು

ಎಕಾಗ್ರತೆಯಲಿ ಜನರುಣಲು || ೨ ||

ಐದು ಬಗೆಯ ಸಿಹಿ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳಿದ್ದುವು

ಬಗ್ಗರಣೆಯ ಹುಳಿ, ಮೊಸರಿತ್ತು ||

ಓಡುವ ತಿಳಿ ಪಾಯಸ ತಿನ್ನುತ

ಔತಣದೂಟವ ಹೊಗಳಿದರು || ೩ ||

ಅಂಮನು ತಂವಾ ಅಡಿಕೆಲೆ ನೀಳ್ಕವ

ಅತ್ತಿ ಎಂದರು ಜನಸವಿಯುತಲಿ ||

(ಈ ಅಕ್ಷರ ಮಾಲೆಯ ಉಡುಗರೆ ಇತ್ತವರು

—ಬಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಭಟ್ಟ, ಮುಂಡಾಜಿ)

ಗಾದೆಗಳು.... 'ಮಾತು' (ಮುಂದುವರಿದುದು)

94. ದೊರೆಯನ್ನು ಎದುರಿಗೆ ಹೊಗಳಬೇಕು ; ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಗಳಬೇಕು.
95. ಕಚ್ಚುವ ನಾಯಿ ಬೊಗಳುವುದಿಲ್ಲ, ಬೊಗಳುವ ನಾಯಿ ಕಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ.
96. ಊದುವ ಶಂಖ ಊದಿಬಿಟ್ಟರೆ. ಶಿವಪೂಜೆ ಆದರೇನು ? ಬಿಟ್ಟರೇನು ?
97. ಆಡಿದಂತೆ ಮಾಡಿದವ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ, ಮಾಡದವ ಮಾದಿಗ.
98. ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಕಳ್ಳ ಎಂದರೆ ಹೆಗಲು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಂಡನಂತೆ.
99. ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ 'ಬಾಮಗ' ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ 'ಸೂಳೆಮಗ'
1. ಮೂಳೆ ಇಲ್ಲದ ನಾಲಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ತಿರುಗುತ್ತೆ.
2. ಕಿವುಡ ಕಿಚಡಿ ಬೇಡಿದರೆ ಗೌಡ ಹಚಡ ಕೊಟ್ಟನಂತೆ.
3. ಕಡ್ಡು ಹೋಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಲ್ಲ ಕಡಿಮೆ ಎಂದನಂತೆ.
4. ಹಾಗಲಕಾಯಿಗೆ ಬೇವಿನಕಾಯಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಿತಂತೆ
5. ಹಾಲಿಗೆ ಬಂದವನಿಗೆ ಎಮ್ಮೆಯ ಕ್ರಯವೇಕೆ ?
6. ಸಮಯಕ್ಕೊಂದು ಮಾತು ಸಾವಿರಕ್ಕಾಯಿತು
7. ನಾಲಿಗೆಗೆ ನೋವಿಲ್ಲ ; ಹರಟೆಗೆ ಓಡಿತವಿಲ್ಲ.
8. ಸಾವಿರ ಆಡಿದರೂ ಸಾವಿರದ ಹತ್ತಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ
9. ಗಾಯ ವಾಸಿಯಾದರೂ ಕಲೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.
10. ಎಡಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಬಲಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಂತೆ.
11. ಕೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದವನೇ ದೊಡ್ಡ ಕುರುಡ.
12. ಪುಸ್ತಕದ ಬದನೇಕಾಯಿ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ಬಂದೀತೇ.
13. ಮಂಕು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಮಂಗ್ಯ ಅಂದಾರು.
14. ಬಾಳಿ ಬದುಕುವವರಿಗೇಕೆ ಹಾಳೂರು ಸುದ್ದಿ.
15. ಕೇಳುವವರಿದ್ದರೆ ಹೇಳುವವರಿಗೇನು ಕಮ್ಮಿ.
16. ನೀರು ತಣಿಸಿಕೂಡಿ, ಮಾತು ಆರಿಸಿಆಡು.
17. ಉದ್ದ (ಅಬದ್ದ) ಮಾತಿಗೆ ಗುಡ್ಡೇಮದ್ದು.
18. ಗಂಟೆಗೆ ಒಂದೇ ಸ್ವರ
19. ಬರೇ ಗುಲ್ಲು, ನಿನ್ನ ಗೇಡು.
20. ಅತಿವಾದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿವಾದವಿಲ್ಲ.
21. ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ.
22. ಭಾಷೆ ಆಡಿದರೂ ಶಪಥ ಹಾಕಬೇಡ.
23. ಬಾಯಿಯುದ್ದವನ ಬದುಕು ಚಂದ.
24. ಓತಿಕ್ಕಾತನಿಗೆ ಬೇಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಯಂತೆ
25. ಭಾಷೆ ತಪ್ಪಿದವ ದೇಶ ತಪ್ಪಾನು.
26. ಬಾಯಿಯುದ್ದವ ಬರದಲ್ಲೂ ಬದುಕಿದ
27. ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸವಿಮಾತು, ಬಗಲಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿ.
28. ಚಾಡಿ ಮಾತಿನಿಂದ ಚಾವಡಿ ಕೆಟ್ಟಿತು.
29. ಹೊಟ್ಟೆಯುರಿಯುವ ಮಾತಿಗೆ ಸಿಟ್ಟೇಕೆ.
30. ಹೇಳುವುದು ಶಾಸ್ತ್ರ, ಹಾಕುವುದು ಗಾಳ.

• ನೀತಿ •

1. ಎಣ್ಣೆ ಬರುವಾಗ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಬಾರದು ; ಬೆಣ್ಣೆ ಬರುವಾಗ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬಾರದು.
2. ನೆಂಟೆರೊಳಗಣ ಸಾಲ, ಮೆಟ್ಟಿನೊಳಗಣ ಕಲ್ಲು ನಿತ್ಯ ನೋವು ಕೊಡುತ್ತದೆ
3. ಮೆಟ್ಟು ಮೆಟ್ಟಿದವನ ಹಿಂದೆ ನಡೆಯಬಾರದು, ಕೋಲು ಹಿಡಿದವನ ಮುಂದೆ ನಡೆಯ
4. ಕೋಳಿ ಇಲ್ಲದ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕದ್ದವ ಕೆಟ್ಟು; ನೀತಿಯಿಲ್ಲದ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದವ ಕೆಟ್ಟು. [ಬಾರದು.
5. ಋಣದ ಕೂಳು ತಿನ್ನಬಾರದು, ಸಾಲಗಾರನ ಆಶ್ವನಕ್ಕೆ ಕೈಗೊಡಬಾರದು.
6. ಕೋಪದಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ದುಕೊಂಡ ಮೂಗು ಶಾಂತವಾದಮೇಲೆ ಬಂದೀತೆ ?
7. ಬಡವನಿಗೆ ಆಸೆ ತೋರಿಸಬೇಡ, ಧನಿಕನಿಗೆ ಭಾಷೆ ಕೊಡಬೇಡ
8. ಕ್ಷೇತ್ರವರಿತು ಬೀಜ ಹಾಕು ; ಪಾತ್ರವರಿತು ದಾನಮಾಡು.

9. ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಕುರು ಬರಬಾರದು, ಕೋಮಟಿ ನೆರೆಯಿರಬಾರದು.
10. ದನದ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಡ; ಕುದುರೆ ಹಿಂದೆ ಬಾಗಬೇಡ.
11. ಮುಂದನ್ನು ಯೋಚಿಸದವನಿಗೆ ಮೂರು ದಾರಿಯ ಮಣ್ಣು.
12. ಕನ್ನಡಿಯೊಳಗಿನ ಗಂಟಿಗಿಂತ ಕೈಯೊಳಗಿನ ದಂಟೇ ಲೇಸು.
13. ಜನರಿಗೆ ಅಂಜಿ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ, ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಅಂಜಿ ನಡೆ.
14. ಬೆಳ್ಳಗಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಹಾಲಲ್ಲ; ಹೊಳೆವುದೆಲ್ಲಾ ಚಿನ್ನವಲ್ಲ.
15. ಹಾರುವನಿಗೆ ಆಳಾಗಬೇಡ, ಗಾಣೆಗನಿಗೆ ಎತ್ತಾಗಬೇಡ.
16. ದಾಸ್ಯದ ಉಟಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನೀರೇ ಲೇಸು.
17. ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡರೂ ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ ನೋಡು.
18. ಅಪ್ಪನ ಸಂಗಡ ವೇಟಿ, ಅವನ ಸಂಗಡ ಉಟ.
19. ಹೆಣ್ಣಾಗುವ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಹೀಚಿನಲ್ಲೇ ನೋಡು.
20. ದೇಶಾಂತರ ಹೋದರೂ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯವಿರಬೇಕು.
21. ಕಸ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ತುಸು ತಿನ್ನುವುದು ಲೇಸು.
22. ಆಟದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆಟ, ಪಾಠದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪಾಠ.
23. ಉಟಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿರು, ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಇರು.
24. ಚಂಚಲತೆಯೇ ವಿನಾಶ, ದೃಢತೆಯೇ ವಿಕಾಸ.
25. ಅರಸನ ಮುಂದಿರಬೇಡ, ಕತ್ತೆ ಹಿಂದಿರಬೇಡ.
26. ಹಂಗಿನರಮನೆಗಿಂತ ನಿಂಗಡದ ಗುಡಿ ಲೇಸು.
27. ಆಳ ನೋಡಿ ಹಾರು, ಗಾಳಿ ನೋಡಿ ತೂರು.
28. ತಣ್ಣೀರನ್ನಾದರೂ ತಣಿಸಿ ಕುಡಿಯಬೇಕು.
29. ಕೊಟ್ಟುಕೊಟ್ಟವರಿಲ್ಲ, ತಿಂದು ಬಾಳಿದವರಿಲ್ಲ.
30. ಇಬ್ಬರ ಜಗಳ ಮೂರನೆಯವನಿಗೆ ಲಾಭ.
31. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಂಡರೂ ಪ್ರಮಾಣಿಸಿ ನೋಡು.
32. ನಿಧಾನವೇ ಪ್ರಧಾನ.
33. ಬಿತ್ತಿವನ್ನು ಬೆಳೆದುಕೊ.
34. ಶಕ್ತಿಗಿಂತ ಯುಕ್ತಿ ಮೇಲು.
35. ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಇಬ್ಬರು ಮೇಲು.
36. ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಪರಮ ಧರ್ಮ.
37. ಅತಿ ಸರ್ವತ್ರ ವರ್ಜಯೇತ್.
38. ಮಳೆ ಬಂದಂತೆ ಕೊಡೆ ಹಿಡಿ.
39. ಬರೆದುದನ್ನು ಓದಿ ನೋಡು.
40. ಅಡಿ ನೋಡಿ ಮುಡಿ ಹೊರಬೇಕು.
41. ಜಗಲಿ ಹಾರಿ ಗಗನ ಹಾರಬೇಕು.
42. ಗತಿ ಕೆಟ್ಟರೂ ಮತಿ ಕೆಡಬಾರದು.
43. ಉಂಡಮನೆಗೆರಡು ಬಗೆಯಬಾರದು.
44. ಓಡಿ ಹೋದರೂ ಕೇಡು ತಪ್ಪದು.
45. ಅಡಿಕೆಕದ್ದರೂಕಳ್ಳ; ಅನೇಕದ್ದರೂಕಳ್ಳ.

ಉತ್ತರಗಳು

52-ನೇ ಪುಟದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ

1. ಬಿಸಿಲ್ಕುದುರೆ.	5. ಕೈಮರ.
2. ಸಂದೇಶ.	6. ನವಾಸಾಗರ.
3. ಭೀಕಾರ.	7. ಬೈರಾಗಿ.
4. ಬೇಸರ.	8. ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

ಜಾಣ್ಣಿಗೆ

ಹೆಂಗಸು ತಾಯಿ. ಹುಡುಗಿ ಮಗಳು
ಹೇಗೆಂದರೆ ಹುಡುಗಿಯ ಮಾವ ಎಂದರೆ
ತಾಯಿಯ ಸಹೋದರ. ಅದುದರಿಂದ
ತಾಯಿಯ ಮಾವನೇ ಅವಳ ಸಹೋದರ
ನಿಗೂ ಮಾವನೇ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಒಗಟುಗಳಿಗೆ

1. ಬಳೆ.	6. ಕಣ್ಣು.
2. ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣು.	7. ನವಿಲು.
3. ಕನ್ನಡಿ.	8. ಬೆಂಕಿ.
4. ಕೋಗಿಲೆ.	9. ನೆರಳು.
5. ಹತ್ತಿಕಾಯಿ.	10. ಉಟ.

‘ಹೆಸರು ಹೇಳಿ’ಗೆ ಉತ್ತರ

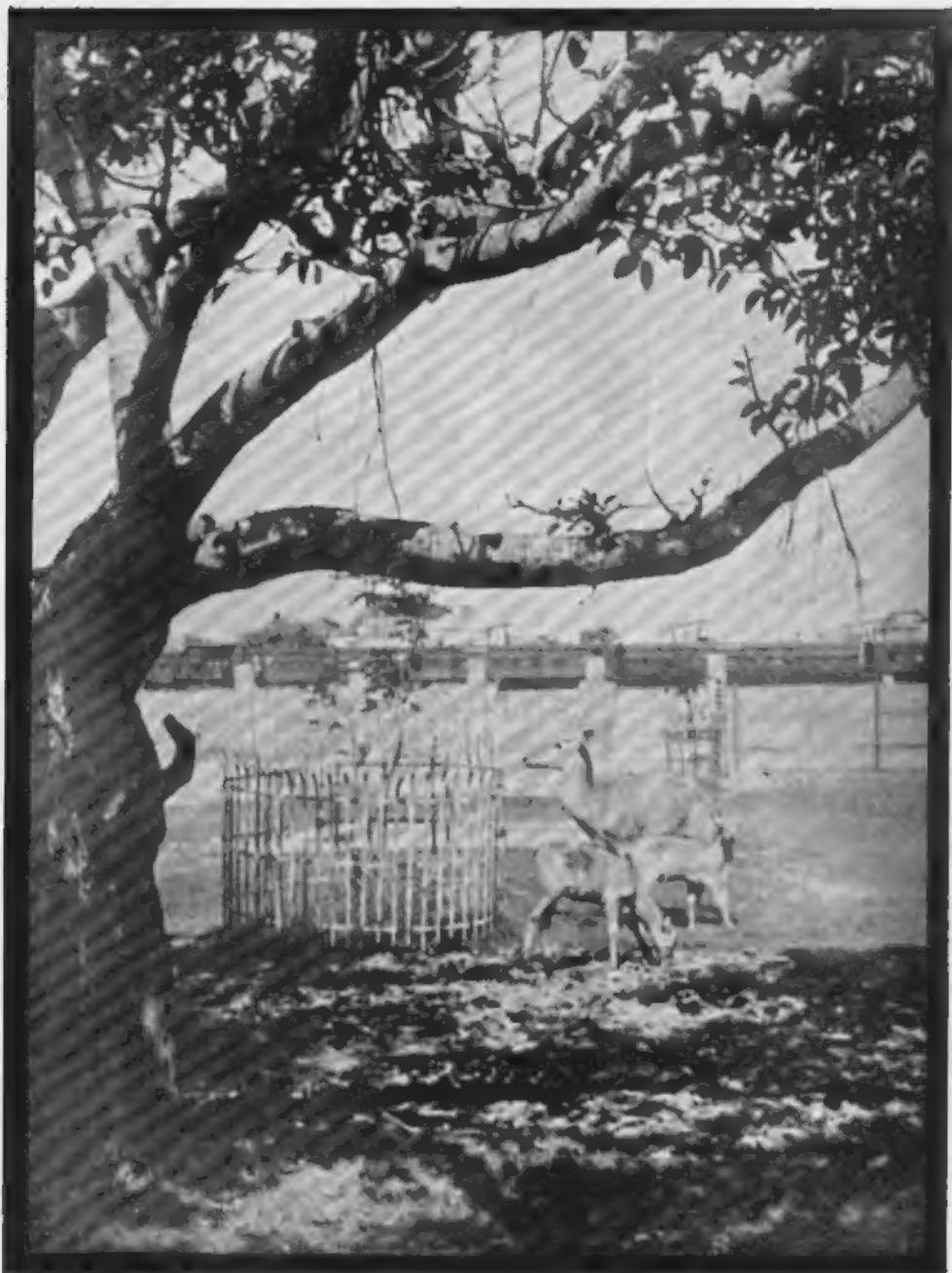
ಮೋಹನ ದಾಸ ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿ

ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಯಾವ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೋ ನೋಡಿ ಹಾಕಿರಿ. ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳ ಚಂದನಾಮದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಾಕುವ ಅದೇ ಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ.

Controlling Editor : SRI CHAKRAPANI

Printed and Published by B. NAGI REDD, at the B. N. K. Press, Madras-1

Uhandamama, October '50

Photo by B. Ranganadham

“ఇల్లీ! ఇన్న స్వల్ప బిసిలు కాయసిదమేలే, లూట.”

